

Arrest

nr. 246 599 van 21 december 2020
in de zaak RvV X / IX

In zake: **X**
handelend in eigen naam en als wettelijke vertegenwoordiger van zijn minderjarige kinderen X en X

Gekozen woonplaats: **ten kantore van advocaat S. MICHOLT**
Maria van Bourgondiëlaan 7 B
8000 BRUGGE

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging, thans de staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

DE VOORZITTER VAN DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Iraakse nationaliteit te zijn en te handelen in eigen naam en als wettelijke vertegenwoordiger van zijn minderjarige kinderen X en X, op 18 november 2016 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 27 oktober 2016 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13quinquies).

Gezien titel Ibis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 6 november 2020, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 14 december 2020.

Gehoord het verslag van voorzitter G. DE BOECK.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die loco advocaat S. MICHOLT verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat M. DUBOIS, die loco advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

1.1. Verzoeker diende op 17 juli 2015 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) nam op 21 oktober 2016 de beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Verzoeker stelde tegen deze beslissing een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad).

1.3. De gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging nam op 27 oktober 2016 de beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten aan verzoeker. Deze beslissing, die verzoeker bij aangetekend schrijven van 28 oktober 2016 ter kennis werd gebracht, is gemotiveerd als volgt:

“In uitvoering van artikel 75, § 2 / artikel 81 en artikel 75, § 2 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer, die verklaart te heten,

naam : [A.L.]

voornaam : [M.Y.K.]

[...]

nationaliteit : Irak

het bevel gegeven om het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING :

Op 21 oktober 2016 werd door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een beslissing van weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus genomen

(1) Betrokkene bevindt zich in het geval van artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen : hij verblijft in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van deze wet vereiste documenten, inderdaad, betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort met geldig visum.

In uitvoering van artikel 7, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de betrokkene bevel gegeven het grondgebied te verlaten binnen 30 (dertig) dagen.”

Dit is de bestreden beslissing.

1.4. Bij arrest nr. 185 704 van 21 april 2017 weigerde ook de Raad verzoeker de vluchtelingstatus of de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen.

1.5. Verzoeker diende op 13 juli 2017 een tweede verzoek om internationale bescherming in.

1.6. De commissaris-generaal nam op 24 augustus 2017 de beslissing om het tweede verzoek om internationale bescherming als onontvankelijk af te wijzen.

1.7. Verzoeker diende op 17 april 2019 een derde verzoek om internationale bescherming in.

1.8. De commissaris-generaal nam op 5 maart 2020 de beslissing om het derde verzoek om internationale bescherming als onontvankelijk af te wijzen.

2. Over de rechtspleging

Aan verzoeker werd het voordeel van de kosteloze rechtspleging toegestaan, zodat geen beslissing moet worden genomen inzake de kosten van het geding.

3. Over de ontvankelijkheid

Ter terechtzitting stelt verweerder afstand te doen van de in de nota met opmerkingen opgeworpen exceptie van onontvankelijkheid, zodat hierover geen standpunt meer dient te worden ingenomen.

4. Onderzoek van het beroep

4.1.1. Verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van artikel 75 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: het koninklijk besluit van 8 oktober 1981), van de artikelen 7, 52/3, 54 en 74/14 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de artikelen 5, 7 en 13.1 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees parlement en de Raad over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de richtlijn 2008/115/EG), van artikel 46.5 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de richtlijn 2013/32/EU), van artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest van de grondrechten), van het gelijkheidsbeginsel, van de materiële motiveringsplicht en van de zorgvuldigheidsplicht. Verzoeker stelt ook dat er sprake is van machtsmisbruik.

Hij verschaft de volgende toelichting:

“4.1.1.

Tegen de beslissing van het Commissariaat - generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen van 21 oktober 2016 (kennisgeving 21 oktober 2016) waarop het bevel is gebaseerd, werd beroep aangetekend bij de Raad voor de Vreemdelingenbetwistingen

Overeenkomstig art. 39/2 Vw bezit de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen volle rechtsmacht. Het beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen tegen een beslissing van het Commissariaat - Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen kent een schorsende werking.

Gezien de schorsende werking van het beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bezit verzoekende partij nog steeds een voorlopig verblijfsrecht. Personen die zich in deze situatie bevinden krijgen normaal een bijlage 35 afgeleverd, deze bijlage maakt een toelating uit om op het grondgebied te verblijven in afwachting van het beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Niettegenstaande kreeg de verzoekende partij toch een bevel om het grondgebied te verlaten. Deze beslissing tot verwijdering is volgens artikel 1, zesde graad van de Vreemdelingenwet echter een beslissing waarbij de illegaliteit wordt verklaard.

De praktijk van de verwerende partij is met onduidelijkheden behept en maakt een inbreuk uit op de rechtszekerheid. Artikel 52/3 Vw. bepaalt immers dat een bevel slechts afgeleverd kan worden bij een negatieve beslissing van het CGVS en als er sprake is van een onwettig verblijf, quod non in het geval van een schorsend beroep. De voorwaarden in art. 52/3 Vw. dienen cumulatief geïnterpreteerd te worden. De praktijk van de verwerende partij interpreteert het artikel echter niet op deze manier, nochtans staat wel degelijk “en” te lezen en niet “of”.

“Indien de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de asielaanvraag niet in overweging neemt of de vluchtelingenstatus weigert te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus weigert toe te kennen aan een vreemdeling EN de vreemdeling onregelmatig in het Rijk verblijft, moet de minister of zijn gemachtigde onverwijld een bevel om het grondgebied te verlaten afgeven, gemotiveerd op basis van één van de gronden voorzien in artikel 7, eerste lid, 1° tot 12°.”

De bevestiging van een cumulatieve interpretatie kan worden gevonden in de parlementaire voorbereiding.

“De minister of zijn gemachtigde beschikt bij het nemen van deze beslissing niet over enige appreciatie-bevoegdheid indien hij vaststelt dat aan beide navolgende bepalingen is voldaan: de vreemdeling werd

de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus geweigerd of zijn asielaanvraag werd niet in overweging genomen én hij verblijft onregelmatig in het Rijk. De minister of zijn gemachtigde moet bijgevolg eerst nagaan of aan deze twee voorwaarden is voldaan.
(Parl. St., De Kamer, DOC 53 2555/01, p. 11)

De wijziging van art. 52/3 Vw. strekte er overigens toe om in overeenstemming te komen met de Europese Terugkeerrichtlijn (Kamer, wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, 19 oktober 2011, 53-1825/001), hierin staat het volgende te lezen:

De beslissing tot terugkeer is de administratieve handeling of de rechterlijke beslissing “waarbij het verblijf van een onderdaan van een derde land illegaal wordt verklaard en een terugkeerverplichting wordt opgelegd of geformuleerd” (artikelen 3,4 van de richtlijn). De Lidstaat kan vrij de vorm van de terugkeerbeslissing bepalen. Hij moet deze beslissing wel vastleggen in de vorm van een schriftelijk document dat de motieven in feite en in rechte herneemt die de beslissing rechtvaardigen en dat informatie geeft over de beroepsmiddelen. De wet van 15 december 1980 gebruikt geen eenduidige term om “terugkeerbeslissing” aan te duiden. Soms is er sprake van een “bevel om het grondgebied te verlaten” (bijvoorbeeld in de artikelen 7 en 8 van de vreemdelingenwet), soms heeft men het over een “verwijderingsbeslissing” (artikel 8bis van de vreemdelingenwet). Deze beslissingen hernemen in alle gevallen de termijn om het grondgebied te verlaten (of de termijn voor de vrijwillige terugkeer”).

Hieruit volgt wederom dat met het bevel om het grondgebied te verlaten het verblijf illegaal wordt verklaard. De Europese Terugkeerrichtlijn bepaalt echter dat het verblijf slechts als illegaal kan worden beschouwd indien een beslissing definitief is geworden. Gezien een schorsend rechtsmiddel openstaat tegen de beslissing van het CGVS, is er geen sprake van een definitieve beslissing. Bijgevolg dienen de voorwaarden in art. 52/3 Vw. wel degelijk cumulatief geïnterpreteerd te worden om in overeenstemming te kunnen zijn met deze richtlijn, overigens het doel van de wetwijziging, en dient de praktijk van de verwerende partij zeer zeker te worden afgewezen wegens niet in overeenstemming zijnde met art. 52/3 Vw, het wetsontwerp tot wijziging van art. 52/3 Vw. dd. 19 oktober 2011, de richtlijn 2005/85/EG betreffende de minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus en de Europese Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG.

“Overeenkomstig richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende de minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus, mag een onderdaan van een derde land die in een lidstaat asiel heeft aangevraagd niet worden beschouwd als iemand die illegaal op het grondgebied van die lidstaat verblijft, totdat het afwijzend besluit inzake het verzoek respectievelijk het besluit waarbij het verblijfsrecht van de betrokkene wordt beëindigd, in werking is getreden.” (negende overweging Europese Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG)

4.1.2.

Deze praktijk vormt ook een schending van artikel 5 van de Europese Terugkeerrichtlijn (richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven). Dit artikel houdt immers een verplichting tot eerbiediging van het beginsel van non-refoulement in.

“Bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn houden de lidstaten rekening met: a) het belang van het kind; b) het familie- en gezinsleven; c) de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land, en eerbiedigen zij het beginsel van non-refoulement.”(artikel 5 Europese Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG).

Het principe van non-refoulement, zoals omvat in het in internationale recht, verhindert dat (kandidaat -) vluchtelingen worden teruggestuurd naar plaatsen waar hun leven of vrijheid kunnen worden bedreigd, of waar zij het risico lopen onmenselijk behandeld te worden. Dit fundamenteel principe is eveneens vervat in artikel 33 van het Verdrag van Genève en artikel 3 van het Verdrag tegen foltering.

Overeenkomstig artikel 3, 4de lid van de Europese terugkeerrichtlijn werd op basis van de bestreden beslissing een terugkeerbesluit aan de verzoekende partij afgeleverd. Juridisch bestaat er geen twijfel over dat aan de verzoekende partij een terugkeerverplichting wordt opgelegd. In een arrest van 8 maart

2016 heeft de Raad van State (RvS, Arrest n° 234 074 van 8 maart 2016) dit in de meest duidelijke bewoordingen bevestigd.

Er is, zo stelt de Raad van State, een duidelijk nadeel, los van de vraag of de verwerende partij tot een gedwongen verwijdering kan overgaan:

« Cet ordre est en effet obligatoire pour le requérant. Certes, s'il ne le respecte pas, la partie adverse ne peut temporairement pas le contraindre par la force à quitter le territoire. Il n'en reste pas moins que le requérant est tenu de l'exécuter et qu'il ne s'agit pas d'une invitation qui lui est adressée gracieusement à quitter la Belgique. Cette décision du 3 juin 2014 qui impose au requérant l'obligation de quitter le territoire lui cause donc grief. »

(RvS, Arrest n° 234 074 van 8 maart 2016)

De verzoekende partij beroept zich rechtstreeks op artikel 5 van de Europese Terugkeerrichtlijn, aangezien dit artikel niet correct werd omgezet naar de Belgische wetgeving.

Deze omzetting vertaalt zich verkeerdelijk in artikel 74/17 §1 van de Vreemdelingenwet als volgt:

“§ 1. De verwijdering wordt tijdelijk uitgesteld indien de beslissing tot terugleiding of verwijdering naar de grenzen van het grondgebied de onderdaan van een derde land blootstelt aan een schending van het non-refoulement beginsel.”

Uit bovenstaande arrest n°234 074 van de Raad van State, blijkt duidelijk dat niet zonder meer geoordeeld kan worden dat het non-refoulementbeginsel werd gerespecteerd, louter en alleen omdat de verwerende partij tijdelijk niet tot gedwongen verwijdering kan overgaan. Bij omzetting in de Belgische rechtsorde van deze richtlijn werd artikel 5 van de Europese terugkeerrichtlijn té eng geïnterpreteerd.

4.1.3.

Bovendien vormt de huidige praktijk ook een inbreuk op het recht op een effectief beroep voor verzoekende partij, zoals dit wordt beschermd door artikel 46.5. van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees parlement en de raad van 26 juni 2013, betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking):

“Onverminderd lid 6 staan de lidstaten de verzoekenende partij[en] toe om op het grondgebied te blijven tot de termijnen waarbinnen zij hun recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel kunnen uitoefenen, verstreken is en, wanneer dat recht binnen de termijn werd uitgeoefend, in afwachting van de uitkomst van het rechtsmiddel.”(artikel 46.5. Van de Europese richtlijn 2013/32/EU)

Dit artikel heeft, bij ontbreken van omzetting naar Belgische wetgeving, sinds 20 juli 2015 directe werking in de Belgische rechtsorde.

Artikel 46.5. van de Europese asielrichtlijn verzet zich in de meest ondubbelzinnige bewoordingen tegen het uitgeven van bevelen om het grondgebied te verlaten, zolang de asielprocedure niet volledig afgerond is (inclusief beroep).

Het recht op een effectief beroep wordt eveneens gegarandeerd door artikel 13 van de Europese terugkeerrichtlijn 2008/115/EG en artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie.

Binnen dit juridisch kader is het des te meer onverantwoord dat verwerende partij, aan verzoekende partij, voor het afronden van zijn asielprocedure, een terugkeerbesluit heeft afgegeven, dat hem tot illegaliteit veroordeelt.

4.1.4.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft daarenboven meegedeeld (stuk 3) dat de termijn van dit bevel al loopt tijdens de beroepstermijn die mogelijk is tegen een negatieve beslissing van het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Dit houdt in dat de termijn van dertig dagen dus reeds kan aflopen vooraleer een arrest wordt gewezen door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Deze praktijk vormt een schending van artikels 54 en 74/14 van de Vreemdelingenwet, in zoverre deze artikels de omzetting vormen van artikel 7 van de Europese Terugkeerrichtlijn (richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven), deze richtlijn biedt een periode tot 30 dagen aan waarin de mogelijkheid tot vrijwillig vertrek zich stelt indien er een onwettig verblijf is. Personen bevinden zich niet in een situatie van onwettig verblijf als hun beroepstermijn of hun schorsende beroepsprocedure nog loopt voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Zij dienen bijgevolg bij afloop nog altijd te beschikken over de volledige periode voor vrijwillig vertrek waarover de Terugkeerrichtlijn spreekt.

Voor zover uw Raad zou oordelen dat artikels 54 en 74/14 van de Vreemdelingenwet het recht op vrijwillige terugkeer niet als dusdanig verankert, beroept verzoekende partij zich rechtstreeks op artikel 7 van de Europese Terugkeerrichtlijn.

4.1.5.

Tot slot kan gewezen worden op een schending van het gelijkheidsbeginsel. In de praktijk is het zo dat niet bij alle vreemdelingen die zich in dezelfde situatie bevinden van een negatieve beslissing afgeleverd door het CGVS een bevel om het grondgebied te verlaten krijgen terwijl de beroepstermijn nog loopt of het beroep hangende is. Daar de termijn van dit bevel dus zoals gezegd kan aflopen, is er een verschil tussen de personen die een bevel om het grondgebied te verlaten hebben gekregen tijdens de schorsende beroepsprocedure en waarbij de termijn van dertig dagen reeds afgelopen is vooraleer een arrest werd gewezen en diegene die nog geen dergelijk bevel hebben gekregen. De eerste categorie kan immers onmiddellijk worden gerepatriëerd bij een negatief arrest, terwijl dit voor de tweede categorie niet het geval is.

De bestreden beslissing zelf is bovendien een schoolvoorbeeld van de terugkomende onwil in hoofde van de verwerende partij. Gelet op voorgaande uiteenzetting kan er in casu geconcludeerd tot machtsmisbruik uitgaande van de verwerende partij.

Meer nog, het lijkt er zelfs op dat het doel van de verwerende partij erin bestaat zoveel mogelijk bevelen om het grondgebied te verlaten aan vreemdelingen te betekenen, zonder eigenlijk wel de inhoud van de desbetreffende dossiers na te gaan.

Minstens past het bij de zorgvuldigheidsverplichting dat de overheid enig bijkomende onderzoek zou hebben verricht.

De bovenstaande rechtsregels worden in de bestreden beslissing dan ook zonder meer geschonden.

- Prejudiciële vraag aan het Europees Hof van Justitie

In een zeer recent arrest van 8 maart 2016 werd door de Raad van State een prejudiciële vraag gesteld aan het Europees Hof van Justitie naar de overeenstemming van de huidige praktijk van de verwerende partij om bevelen het grondgebied te verlaten (bijlages 13quinquies) af te geven aan asielzoekers na een negatieve beslissing van de Commissaris - generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen met de artikels 5 en 13 van de Europese terugkeerrichtlijn 2008/115/CE en artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie:

De prejudiciële vraag die werd gesteld luidt als volgt:

« L'article 5 de la directive 2008/115/CE du Parlement européen et du Conseil du 16 décembre 2008 relative aux normes et procédures communes applicables dans les États membres au retour des ressortissants de pays tiers en séjour irrégulier, qui impose aux États membres de respecter le principe de non refoulement lorsqu'ils mettent en oeuvre cette directive, ainsi que le droit à un recours effectif, prévu par l'article 13.1. de la même directive et par l'article 47 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne, doivent-ils être interprétés comme s'opposant à l'adoption d'une décision de retour, telle que prévue par l'article 6 de la directive 2008/115/CE précitée ainsi par l'article 52/3, § 1er, de la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers et par l'article 75, § 2, de l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, dès le rejet de la demande d'asile par le Commissaire

général aux réfugiés et aux apatrides et donc avant que les recours juridictionnels contre cette décision de rejet puissent être épuisés et avant que la procédure d'asile puisse être définitivement clôturée ? » (RvS, Arrest n° 234 074 van 8 maart 2016)

Op zijn minst dringt het aanhouden van de zaak van de verzoekende partij tot het antwoord op deze prejudiciële vraag bekend is, zich op.

Op basis van bovenstaande argumenten meent de verzoekende partij echter dat het stellen van een nieuwe, uitgebreide prejudiciële vraag zich ook opdringt. Zeker aangezien de verzoekende partij zich eveneens kan beroepen op de Europese asielrichtlijn 2013/32/EU, die reeds op 20 juli 2015 in Belgische wetgeving diende te zijn omgezet en waaruit de verzoekende partij, bij gebrek aan tijdige omzetting dus rechtstreeks rechten kan putten.

De verzoekende partij wenst dan ook dat volgende prejudiciële vraag wordt gesteld aan het Europees Hof voor Justitie, alvorens uitspraak ten gronde wordt gedaan:

“Dienen artikels 5, 7 en 13.1 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven alsook artikel 46.5 van richtlijn 2013/32/EU van het Europees parlement en de raad van 26 juni 2013, betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking), die de verplichting opleggen aan de lidstaten om het non-refoulementbeginsel, het recht op een effectief beroep en de mogelijkheid tot vrijwillige terugkeer in geval van onwettig verblijf te respecteren, geïnterpreteerd te worden als strijdig met de afgifte van een terugkeerbeslissing, zoals deze voorzien wordt door artikel 6 van richtlijn 2008/115/EG, en omgezet is door het artikel 52/3 §1 ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 75 §2 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wanneer deze gebeurt vanaf de weigering van de asielaanvraag door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en dus voordat de beroepsmogelijkheden tegen deze beslissing kunnen worden uitgeput en de asielprocedure definitief wordt afgesloten?”

4.1.2. De Raad merkt op dat verzoeker nooit tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk werd gemachtigd of toegelaten en dat hij slechts in België kon verblijven in het raam van zijn verzoek om internationale bescherming. Het is verder ook niet betwist dat verzoekers eerste verzoek om internationale bescherming op 21 oktober 2016 door de commissaris-generaal werd afgewezen. Het gegeven dat verzoeker bij de Raad een beroep instelde tegen voormelde beslissing laat niet toe te concluderen dat verweerder niet vermocht te oordelen dat het verblijf van verzoeker in het Rijk “onregelmatig” was en dat hij de bepalingen van artikel 52/3 van de Vreemdelingenwet, zoals het bestond op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd genomen, zou hebben miskend. Er blijkt ook niet dat artikel 7 van de richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus noopt tot een andere lezing van voormelde wetsbepaling. De Raad wijst erop dat het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof van Justitie), in het arrest nr. C-181/16 van 19 juni 2018, reeds duidelijk het volgende stelde:

“Zoals ondubbelzinnig uit de bewoordingen van artikel 7, lid 1, van richtlijn 2005/85 voortvloeit, eindigt het recht om te blijven waarin die bepaling voorziet met de vaststelling van het besluit in eerste aanleg waarbij het verzoek om internationale bescherming door de beslissingsautoriteit wordt afgewezen. Wanneer de betrokkene geen verblijfsrecht of verblijfsvergunning op een andere rechtsgrondslag is toegekend, met name op grond van artikel 6, lid 4, van richtlijn 2008/115, waarmee de afgewezen verzoeker aan de voorwaarden voor toegang tot dan wel verblijf of vestiging in de lidstaat in kwestie kan voldoen, heeft dit afwijzende besluit tot gevolg dat deze verzoeker, zodra dit besluit is vastgesteld, niet langer aan deze voorwaarden voldoet, zodat zijn verblijf dan illegaal wordt.”

De Raad stelt verder vast dat verzoeker uiteenzet dat, gezien artikel 5 van de richtlijn 2008/115/EG, het beginsel van non-refoulement moet worden gerespecteerd en dat hij, gelet op de bepalingen van artikel 47 van het Handvest van de grondrechten, van artikel 13.1 van de richtlijn 2008/115/EG en van artikel 46.5 van de richtlijn 2013/32/EU, dient te kunnen beschikken over een effectief rechtsmiddel. Verzoeker betoogt dat dit impliceert dat hij in afwachting van een uitspraak met betrekking tot het beroep dat hij instelde tegen de beslissing van de commissaris-generaal in het Rijk diende te kunnen verblijven. Hij

toont hiermee evenwel niet aan dat de bestreden beslissing zelf door enige onwettigheid is aangetast. In dit verband kan de Raad nogmaals verwijzen naar het arrest van het Hof van Justitie van 19 juni 2018, waarin het Hof tot de volgende conclusie kwam:

“Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, gelezen in samenhang met richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus, en in het licht van het beginsel van non-refoulement en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte als neergelegd in artikel 18, artikel 19, lid 2, en artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat zij er niet aan in de weg staat dat ten aanzien van een onderdaan van een derde land die een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, een terugkeerbesluit op grond van artikel 6, lid 1, van richtlijn 2008/115 wordt vastgesteld zodra dit verzoek is afgewezen door de beslissingsautoriteit of tezamen met die afwijzing in één administratieve handeling en derhalve zonder de uitkomst van het beroep in rechte tegen die afwijzing af te wachten, op voorwaarde met name dat de betrokken lidstaat waarborgt dat alle rechtsgevolgen van het terugkeerbesluit worden geschorst in afwachting van de uitkomst van dit beroep, dat deze verzoeker tijdens die periode het voordeel kan genieten van de rechten die voortvloeien uit richtlijn 2003/9/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten, en dat hij zich kan beroepen op elke wijziging in de omstandigheden na de vaststelling van het terugkeerbesluit die een weerslag van betekenis zou kunnen hebben op de beoordeling van de situatie van de betrokkene aan de hand van richtlijn 2008/115, met name artikel 5 hiervan. Het staat aan de nationale rechterlijke instantie om na te gaan of dit het geval is.”

Verzoeker toont niet aan dat de rechtsgevolgen van het bestreden terugkeerbesluit niet werden geschorst in afwachting van de uitkomst van dit beroep of dat rechten die voortvloeien uit de richtlijn 2003/9/EG van de Raad van 27 januari 2003 tot vaststelling van minimumnormen voor de opvang van asielzoekers in de lidstaten hem werden ontzegd en de Raad kan, op basis van de neergelegde stukken, vaststellen dat verweerder de verplichting om de bestreden beslissing niet uit te voeren tijdens de behandeling van het ingestelde beroep door de Raad heeft gerespecteerd en dat verzoeker de mogelijkheid werd geboden om eventuele nieuwe gegevens aan te brengen.

Verzoeker bewijst ook niet dat verweerder enige meer voordelige bepaling uit een internationaal verdrag uit het oog verloor die zou verhinderen dat hij, met toepassing van artikel 7 van de Vreemdelingenwet, de bestreden beslissing nam.

Tevens moet worden geduid dat de bestreden beslissing een termijn van dertig dagen bepaalt om het grondgebied te verlaten. Een schending van artikel 74/14 van de Vreemdelingenwet blijkt dan ook niet.

Verzoeker toont verder niet aan dat hij enig belang heeft bij zijn grief dat hij, gelet op de artikelen 54 en 74/14 van de Vreemdelingenwet, vanaf de beslissing van de Raad inzake het beroep dat werd ingesteld tegen de beslissing van de commissaris-generaal diende te beschikken over een termijn van dertig dagen om vrijwillig het land te verlaten. Verweerder is immers niet overgegaan tot de gedwongen tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing en heeft verzoeker gedurende meer dan dertig dagen nadat ook de Raad hem de vluchtelingstatus en de subsidiaire beschermingsstatus weigerde de mogelijkheid gegeven om vrijwillig gevolg te geven aan de bestreden beslissing. Er blijkt niet dat verzoeker in de praktijk anders werd behandeld dan andere vreemdelingen in een zelfde of vergelijkbare situatie, zodat tevens geen schending van het gelijkheidsbeginsel kan worden vastgesteld.

Artikel 75 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 voorziet dat verweerder, indien de commissaris-generaal weigert een vreemdeling als vluchteling te erkennen en de subsidiaire beschermingsstatus weigert toe te kennen of wanneer hij een verzoek om internationale bescherming niet in overweging neemt, aan de betrokkene vreemdeling een bevel om het grondgebied te verlaten dient te geven en dat dit dient te gebeuren door gebruik te maken van de bijlage 13quinquies. Verweerder heeft deze bepaling gerespecteerd.

De uiteenzetting van verzoeker laat ook niet toe te concluderen dat er sprake is van machtsmisbruik.

Er kan evenmin worden vastgesteld dat de bestreden beslissing niet deugdelijk is voorbereid of is genomen op grond van onjuiste gegevens of op kennelijk onredelijke wijze, zodat geen schending van de materiële motiveringsplicht of het zorgvuldigheidsbeginsel blijkt.

Het eerste middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

Gelet op het feit dat uit voorgaande uiteenzetting blijkt dat het antwoord op de door verzoeker voorgestelde prejudiciële vraag niet is vereist om een beslissing te kunnen nemen en het arrest van de Raad nog vatbaar is voor een cassatieberoep dient deze vraag niet te worden gesteld.

4.2.1. In een tweede middel voert verzoeker de schending aan van de artikelen 7, 74/13 en 74/17 van de Vreemdelingenwet, van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van de formele en de materiële motiveringsplicht, van het proportionaliteitsbeginsel en van de zorgvuldigheidsverplichting.

Hij stelt het volgende:

“4.2.1.

Op 27 oktober 2016 (kennisgeving postdatum + twee werkdagen) werd aan de verzoekende partij, in toepassing van artikel 7 van de Vreemdelingenwet, een bevel om het grondgebied te verlaten afgeleverd (stuk 1, bijlage 13quinquies).

Artikel 7 van de Vreemdelingenwet laat de meer voordelige bepalingen zoals voorzien in de internationale verdragen onverlet.

“Onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag, kan de minister of zijn gemachtigde aan de vreemdeling, die noch gemachtigd noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen, een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven of moet de minister of zijn gemachtigde in de in 1°, 2°, 5°, 11° of 12° bedoelde gevallen een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven.”

Ook in de memorie van toelichting betreffende het nieuwe artikel 52/3 van de Vreemdelingenwet (ingevoerd bij Wet van 8 mei 2013, inwerkingtreding 1 september 2013) kan men afleiden dat de minister of zijn gemachtigde bij het afleveren van een bevel om het grondgebied te verlaten dient te toetsen aan de internationale bepalingen.

“Met betrekking tot de verplichting voor de minister of zijn gemachtigde tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten op basis van artikel 52/3, dient tenslotte te worden opgemerkt dat het bevel om het grondgebied te verlaten niet uitvoerbaar is indien de effectieve terugkeer van de vreemdeling een schending met zich zou brengen van artikelen 3 en 8 van het E.V.R.M.. De vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een verwijderingsmaatregel mag in geen geval verwijderd worden naar het land waar hij een reëel risico loopt om blootgesteld te worden aan een schending van het beginsel van non – refoulement. Artikel 3 van het E.V.R.M. dient geëerbiedigd te worden bij de tenuitvoerlegging van een bevel om het grondgebied te verlaten (arrest Kastratie van het Grondwettelijk Hof nr. 141/2006 van 20 september 2006).”

(Parl. St., De Kamer, DOC 53 2555/01, p. 11).

Het is aldus de taak van de verwerende partij om het dossier van de verzoekende partij met de nodige zorgvuldigheid te onderzoeken ten einde in overeenstemming te kunnen handelen met artikel 7, § 1 van de Vreemdelingenwet.

Luidens art. 7 van de Vreemdelingenwet dient de verwerende partij in elk geval de hogere rechtsnormen te respecteren bij elke beslissing genomen op basis van art. 7 van de Vreemdelingenwet.

Gezien overeenkomstig artikel 7 van de Vreemdelingenwet hogere rechtsnormen dient te respecteren en artikel 74/13 de verplichting aan de verwerende partij oplegt rekening te houden met persoonlijke omstandigheden, dient dit uit de bestreden beslissing te blijken, quod non.

Een loutere verwijzing naar het feit dat de verzoekende partij in het rijk verblijft zonder houder te zijn van een geldig paspoort, volstaat niet, nu uit artikel 74/13 j. 7 van de Vreemdelingenwet zelf j. de motiveringsverplichting dergelijke motieven dienen te worden uiteengezet in de bestreden beslissing. Artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet legt immers die verplichting op, specifiek ten aanzien van verwijderingsbeslissingen.

De motiveringsverplichting moet de verzoekende partij immers in een mogelijkheid kunnen stellen te kunnen toetsen of de beslissing proportioneel is aan het beoogde doel. Dit is in casu zeker niet het geval.

Het is juist bij het beoordelen van een bevel dat art. 3 E.V.R.M. dient te worden beoordeeld. Welnu, omwille van meerdere redenen schendt de bestreden beslissing art. 3 E.V.R.M..

4.2.2.

- De veiligheidssituatie in Irak in het algemeen.

In de bestreden beslissing wordt de identiteit van verzoekende partij niet in twijfel getrokken. Er bestaat geen twijfel over dat verzoekende partij afkomstig is van Bagdad (Irak).

Gezien de huidige veiligheidssituatie in de regio waaruit verzoekende partij afkomstig is zou een terugkeer hem zonder meer blootstellen aan zware bedreigingen voor zijn leven en fysieke integriteit.

De situatie in Irak is immers nog steeds een oorlogssituatie.

Op basis van cijfers die door de UN-missie voor Irak werden gecommuniceerd, vielen in september 2016 nog 1,003 doden en 1,159 gewonden ten gevolge van het geweld in Irak. In oktober 2016 waren dat 1 792 doden en nog eens 1 358 gewonden.

De site van de Belgische Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken raadt eveneens ten stelligste alle reizen naar Irak af:

Algemene veiligheid

De veiligheidssituatie in Irak is en blijft onzeker en uiterst gevaarlijk voor alle reizigers. De gevechten in het noorden en het westen, de interventie van de internationale coalitie tegen de terreurgroep IS/Daesh en de dreiging van een uitbreiding van het geweld naar Bagdad zorgen ervoor dat de situatie er erg onzeker en gespannen is. Het risico van aanslagen en banditisme blijft erg hoog. De provincies Anbar en Ninawah zijn absoluut te mijden. Ook de Betwiste Gebieden (provincies Diyala, Salah al-Din, Tameem en Nineva), en de Sjiietische provincies Kerbala, Babylon en Wassit worden met de regelmaat van de klok opgeschrikt door aanslagen en zijn dus te mijden.

De Koerdische provincies in het noorden en de zuidelijke provincies Najaf, Muthanna, Qadisiya, Di-Qhar, Missan en Basra zijn steeds erg onstabiel. Ingevolge de politieke en communautaire tegenstellingen zijn er demonstraties in heel Irak. Dit gaat soms gepaard met geweld en de spanningen lopen verder op. Deelname aan of aanwezigheid op deze manifestaties is te allen tijde te vermijden.

In het hele land blijft een hoog risico bestaan op ontvoering, zonder onderscheid in nationaliteit. Buitenlanders zijn een specifiek doelwit voor ontvoeringen met financieel of politiek oogmerk. Er is ook een verhoogd risico op overvallen en diefstal door misdadigers. Verder zijn er risico's verbonden aan de aanwezigheid van mijnen en aan voortdurende militaire operaties.

Indien u naar Irak afreist, is het ten zeerste aanbevolen raad te vragen aan personen die ter plaatse verblijven vooraleer deze reis te ondernemen, alsook uw aanwezigheid en uw verplaatsingen te melden bij de Belgische Ambassade in Amman (+962 6 465 57 30, amman@diplobel.fed.be). Inzake veiligheid kunnen slechts zeer gespecialiseerde diensten een juiste inschatting van het gevaar geven. Inlichtingen van andere organisaties of individuen over de veiligheidstoestand zijn niet altijd betrouwbaar. (stuk 9, FOD Buitenlandse Zaken, Reisadvies Irak, geldig op 9 mei 2016, te consulteren via: http://diplomatie.belgium.be/nl/Diensten/Op_reis_in_het_buitenland/reisadviezen/ira)

De Nederlandse overheid raadt eveneens alle reizen naar Irak en met uitbreiding Bagdad ten stelligste af. Zij wijst onder meer naar de verslechterde veiligheidstoestand omwille van de huidige politieke onrust in de hoofdstad van Irak.

“Op 30 april 2016 zijn demonstranten de Internationale zone binnen getrokken en hebben enige tijd het parlamentsgebouw bezet. De Iraakse overheid heeft de noodtoestand afgekondigd voor Bagdad. Blijf alert en op de hoogte van de ontwikkelingen.

De veiligheidssituatie in Bagdad is verslechterd. Reis niet naar Bagdad. Verblijft u in Bagdad? Zorg dan dat uw woon- en werkomgeving goed beveiligd is. Verplaats u in speciaal beveiligde voertuigen. En maak gebruik van beveiligers. Zie ook ‘Onveilige gebieden’.

(stuk 8, Rijksoverheid Nederland, Reisadvies Irak, 30 april 2016, geldig op 9 mei 2016, te consulteren via:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/reisadviezen/inhoud/irak>)

Het aanhoudende en zelfs stijgende geweld heeft er toe geleid dat UNHCR sinds oktober 2014 landen oproept om geen mensen meer terug te sturen naar Irak, tot er sprake is van een significante verbetering van de veiligheidssituatie en de mensenrechtenbescherming in Irak. Gezien de huidige politieke instabiliteit, is dit op heden alles behalve een reëel vooruitzicht.

“Since the publication of UNHCR’s 2012 Iraq Eligibility Guidelines,¹ and the 2012 Aide Mémoire relating to Palestinian refugees in Iraq, Iraq has experienced a new surge in violence between Iraqi security forces (ISF) and Kurdish forces (Peshmerga) on the one hand and the group “Islamic State of Iraq and Al-Sham” (hereafter ISIS), which operates both in Iraq and Syria, and affiliated armed groups on the other hand. Civilians are killed and wounded every day as a result of this surge of violence, including suicide attacks and car bombs, shelling, airstrikes, and executions. As a result of advances by ISIS, the Government of Iraq is reported to have lost full or partial control over considerable parts of the country’s territory, particularly in Al-Anbar, Ninewa, Salah Al-Din, Kirkuk and Diyala governorates. Although the ISF and Kurdish forces, supported by US airstrikes, have recently regained control over some localities, mostly along the internal boundaries with the Kurdistan Region, 4 overall frontlines remain fluid. The conflict, which re-escalated in AlAnbar governorate in January 2014 and since then spread to other governorates, has been labelled as a noninternational armed conflict.⁵ Casualties so far in 2014 represent the highest total since the height of sectarian conflict in 2006-2007.”

“Widespread human rights abuses and violations of humanitarian law greatly impact on the lives of civilians beyond displacement and casualty figures. It has been documented that parties to the conflict are committing violations of international humanitarian law and gross violations of international human rights law. Systematic and widespread attacks by ISIS and associated armed groups against civilians may amount to war crimes and crimes against humanity. The ISF and associated forces have reportedly carried out military operations in violation both of the principles of distinction and proportionality, and of the obligation to take precautions to protect civilians from the effects of violence, which may amount to war crimes. Furthermore, armed forces associated with the ISF have reportedly carried out kidnappings and targeted killings. ISIS and associated armed groups have reportedly committed gross human rights abuses “with an apparent systematic and widespread character,” including “attacks directly targeting civilians and civilian infrastructure, executions and other targeted killings of civilians, abductions, rape and other forms of sexual and physical violence perpetrated against women and children, forced recruitment of children, destruction or desecration of places of religious or cultural significance, wanton destruction and looting of property, and denial of fundamental freedoms.”

“The situation has been described as particularly dire for members of religious and ethnic minority groups, including Christians, Yezidis, Turkmen, Shabak, Kaka’i, Sabaeen Mandaeans and Shi’ites, as ISIS and associated armed groups “intentionally and systematically targeted these communities for gross human rights abuses, at times aimed at destroying, suppressing or cleansing them from areas under their control.”

“Military operations by ISIS against Iraqi and Kurdish Security Forces have frequently been carried out, reportedly in complete disregard of their impact on civilians. Furthermore, according to reports, the group has repeatedly and deliberately launched attacks, including with suicide and car bombs, against civilians or civilian infrastructure with the aim to kill or injure as many civilians as possible.”

“ISIS has also been held responsible for targeted assassinations and abductions of community, political and religious leaders, government employees, policemen, and professionals. ISIS and associated armed groups have also been implicated in executing hors de combat soldiers, police and government personnel. The imposition by ISIS of its particular interpretation of Shari’a law in areas under its control raises serious concerns for the rights of women, members of religious minority groups and persons considered as not conforming to their strict interpretation of Islam. It has further been reported that individuals who oppose or are considered to be opposing ISIS and/or are considered to be collaborating with the Iraqi or Kurdish security forces have been targeted for killing, abduction and wanton destruction of property.”

“Reports also describe severe sexual violence to which women and teenage girls and boys have been exposed by ISIS. The UN Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict, Zainab Hawa Bangura, and the Special Representative of the Secretary-General for Iraq, Nickolay Mladenov, condemned in the strongest terms the “barbaric acts” of sexual violence and “savage rapes” perpetrated by ISIS against members of minority groups in areas under its control. There are also reports of human trafficking within and outside Iraq and of abduction of women, particularly those belonging to minority groups, by ISIS and associated groups. On 1 September 2014, the UN Human Rights Council passed a resolution calling on the Office of the UN High Commissioner for Human Rights to dispatch a team of investigators to Iraq to inquire into alleged violations and abuses of international human rights law by ISIS and associated armed groups. UNAMI, OHCHR and human rights organizations have also documented war crimes and human rights violations committed by the ISF and associated forces. These include extra-judicial executions of Sunni prisoners in retaliation for military advances by ISIS, as well as kidnappings and summary executions by security forces and associated groups of Sunni civilians. Furthermore, the ISF are held responsible for the killing of civilians by indiscriminate artillery shelling and aerial bombardments, including with barrel bombs, on civilian areas. Reports indicate a resurgence of sectarian reprisal with bodies of Sunni men found blindfolded, handcuffed and apparently executed, in different parts of the country, primarily in Baghdad UNAMI reported that Sunnis in Basra governorate had been exposed to threats, abductions and killings.”

“UNHCR Position on Returns. As the situation in Iraq remains highly fluid and volatile, and since all parts of the country are reported to have been affected, directly or indirectly, by the ongoing crisis, UNHCR urges States not to forcibly return persons originating from Iraq until tangible improvements in the security and human rights situation have occurred. In the current circumstances, many persons fleeing Iraq are likely to meet the 1951 Convention criteria for refugee status. When, in the context of the adjudication of an individual case of a person originating from Iraq, 1951 Convention criteria are found not to apply, broader refugee criteria as contained in relevant regional instruments or complementary forms of protection are likely to apply. In the current circumstances, with massive new internal displacement coupled with a large-scale humanitarian crisis, mounting sectarian tensions and reported access restrictions, particularly into the Kurdistan Region of Iraq, UNHCR does in principle not consider it appropriate for States to deny persons from Iraq international protection on the basis of the applicability of an internal flight or relocation alternative. Depending on the profile of the individual case, exclusion considerations may need to be examined.” (stuk 7, « UNHCR position on returns to Iraq » UNHCR The UN Agency, oktober, te consulteren via <http://www.refworld.org/docid/544e4b3c4.html>)

- De veiligheidssituatie in Bagdad

In het administratief dossier van het CGVS lezen we het volgende, wat betreft de terroristische aanslagen door IS in Bagdad:

“Het aantal aanslagen door autobommen in Bagdad heeft in de afgelopen drie jaren grote fluctuaties gekend. In 2012 telde de hoofdstad gemiddeld acht bomauto's per maand, in 2013 steeg het gemiddelde naar 24,4 per maand om in 2014 op 22,4 uit te komen. (...)

Het totale aantal aanslagen met explosieven in de hoofdstad is echter niet afgenomen. Uit analyse van het beschikbare bronmateriaal blijkt dat ISIS meer is overgeschakeld op andere methodes, met name bembommen (IED) en zelfmoordvesten (SVEST). Ook deze aanslagen worden gericht op plaatsen zoals winkels, restaurants, cafés en markten, om een maximaal aantal burgers te treffen.

De sterke daling bij de autobommen bleek echter slechts tijdelijk, want in augustus 2015 werd de hoofdstad weer getroffen door twaalf explosies van bomvoertuigen, elf andere konden onschadelijk worden gemaakt. Dit is echter nog niet te vergelijken met het niveau tijdens de 'Breaking the Walls'-campagnes van 2012-2013 (...).”

(Administratief dossier, CEDOCA, COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad, 23 juni 2016, pagina 13 - 14)

Het aantal aanslagen en het algemene geweld is absoluut niet gedaald. Zo blijkt ook uit de cijfers van de VN-missie voor Irak, die ook in het administratief dossier terug te vinden zijn, dat het aantal slachtoffers in Bagdad constant blijft:

[...]

(administratief dossier van verweerster, CEDOCA, COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad, 23 juni 2016, pagina 15).

CEDOCA, de onderzoeksdienst van het CGVS erkent ook dat er wat betreft de geciteerde cijfers een zeer reëel gevaar bestaat voor onder rapportering. Het werkelijke aantal slachtoffers ligt hoger.

“Het gevaar voor onderrapportering is uiteraard groter bij kidnappings, verdwijningen en moorden, waar de slachtoffers eventueel verborgen kunnen blijven. Dit in tegenstelling tot bomaanslagen.

Musings on Iraq stelt eveneens vragen bij de accuraatheid van de aantallen slachtoffers: er zouden minder incidenten worden gemeld door de media tijdens de vakantieperiodes bovendien zouden censuur en regeringspropaganda sinds de zomer van 2014 voor een vertekend beeld zorgen. (...)

Een gezaghebbende medewerker bij een internationale organisatie in Bagdad die omwille van de veiligheid van zijn eigen bronnen anoniem wenst te blijven, stelt dat de cijfers van het aantal slachtoffers, die de VN-missie van een zeer goed geplaatste bron ontvangt, hoger liggen, maar dat hun diensten deze niet kunnen publiceren. (...)

(administratief dossier van verweerster, CEDOCA, COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad, 23 juni 2016, pagina 16).

CEDOCA, komt in het administratief dossier dan ook niet tot de conclusie dat er sprake zou zijn van een uitgesproken daling van het geweld.

ISIS is nog altijd actief in Bagdad, door middel van terreuraanslagen met explosieven: de hele stad wordt regelmatig geconfronteerd met bomvoertuigen, zelfmoordvesten en bembommen. Ondanks de zeer talrijke controleposten van politie leger en milities maken deze aanslagen dagelijks slachtoffers onder de burgerbevolking. Het aantal slachtoffers door aanslagen en door andere vormen van geweld bedraagt iedere maand om en bij de 300 doden en 700 gewonden. Dit cijfer blijft sinds begin 2015 stabiel. Er zijn iets minder spectaculaire aanslagen met zware autobommen, maar dit wordt gecompenseerd door een groter aantal aanslagen met kleinere hoeveelheden springstof. De slachtoffers zijn in overgrote meerderheid burgers.

Naast de terreur door ISIS zijn verschillende sjiiitische milities actief in de stad, deze maken jacht op vermeende ISIS-strijders, handhaven de orde en bewaken de sjiiitische wijken. Bij hun activiteiten gaan zij hardhandig te werk, en er zijn talrijke berichten over arrestaties, mishandelingen en verdwijningen van burgers. Dagelijks worden ook lijken gevonden, maar vaak is het niet mogelijk om de daders te identificeren, omdat ook onafhankelijk opererende leden van milities en criminele bendes gelijkaardige misdaden begaan, bijvoorbeeld om losgeld af te persen van ontvoerde burgers. (...)

Er zijn geen duidelijke geografische verschillen vast te stellen: het geweld treft heel Bagdad, en er is geen wijk die gespaard blijft van de gevolgen.

(administratief dossier van verweerster, CEDOCA, “COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad”, 23 juni 2016, pagina 31)

Dit blijkt overigens ook uit de het overzicht van aanslagen dat werd opgenomen in het administratief dossier (administratief dossier van CGVS, CEDOCA, “COI Focus. Irak. De veiligheidssituatie in Bagdad”, 23 juni 2016, pagina's 33 - 44)

De verzoekende partij meent dat op basis van deze COI op geen enkele manier een recente wijziging in de bijzonder slechte veiligheidssituatie van Irak blijkt. In dit oordeel ziet hij zich gesteund door verschillende recente arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (arrest n° 165 615 van 12 april 2016, arrest n° 165 670 van 12 april 2016, arrest n° 165 661 van 12 april 2016 én arrest n° 165 671 van 12 april 2016).

“Par ailleurs, le Conseil s'interroge sur la pertinence de certaines conclusionstirées par la partie défenderesse dudit rapport du 6 octobre 2015 du Cedoca concernant la situation sécuritaire et la violence aveugle qui prévaut à Bagdad.” (arrest n° 165 615 van 12 april 2016)

Waar het CGVS zich in haar beslissingen al maanden beroept op de motivering dat “in vergelijking met het hoogtepunt van de “Breaking the Walls”-campagne van Al-Qaeda in Irak in 2013 het aantal aanslagen en slachtoffers in 2015 beduidend lager zou liggen. Meent de Raad in hogergenoemde arresten eveneens, dat deze conclusie geen fundering vindt in het hogergenoemde rapport:

« Le conseil, pour sa part, s'interroge sur l'existence dans ledit rapport d'élément concret et pertinent permettant de conclure à ladite baisse significative. » (arrest n° 165 615 van 12 april 2016)

Na consultatie van de site Iraq Body Count, die wordt vernoemd in het hogervermelde CEDOCA rapport-stelde de Raad immers vast dat het aantal burgerslachtoffers in Bagdad voor het jaar 2015 ongeveer 2500 bedraagt, waar dit er ongeveer 3000 waren in 2013. Het aantal incident was in 2014 zeer gelijkaardig aan het aantal in 2015 en zelfs een pak hoger dan het aantal in 2013, dat om en bij de 900 lag. (zie ook stuk 21, Iraq Body Count, geldig op 22 april 2016, Database, te consulteren via: <https://www.iraqbodycount.org/database/>)

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen hechtte in hoger vermeldde arresten bovendien nog extra belang aan de vaststelling door de VN dat de werkelijke aantallen slachtoffers wellicht een stuk hoger liggen, en de vaststelling in het CEDOCA-rapport dat het aantal explosies op een zelfde hoge niveau blijft (cfr. supra).

Daarnaast plaatst de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ook de nodige vraagtekens bij de argumenten dat het publieke leven niet is stilgevallen in Bagdad en de stad zelf heel wat interne vluchtelingen aantrekt:

« ...ici aussi, le Conseil s'interroge sur la pertinence de cet argument dès lors qu'il ressort de la documentation fournie par la partie défenderesse que « même en 2006 et 2007, quand la violence a atteint un pc, la vie publique dans la capitale ne s'est pas arrêté. »

« Le Conseil se demande en quoi le fait que des personnes qui cherchent à se réfugier dans la capitale pour fuir des zones de guerre ou sous le contrôle d'organisations terroristes, peut être révélateur d'une quelconque absence de violence aveugle dans cette partie du pays où ils trouvent refuge. » (arrest n° 165 615 van 12 april 2016)

Ook uit andere bronnen die niet in het CEDOCA-rapport werden opgenomen blijkt het aanhoudende geweld in Bagdad.

Zo werd ook door de Nederlandse asielautoriteiten een analyse gemaakt van de veiligheidssituatie in Irak in het algemeen en Bagdad in het bijzonder.

“Bagdad blijft de zwaarst getroffen provincie van Irak voor wat betreft aantallen burgerdoden. In de periode 11 december 2014 tot en met 30 april 2015 kwamen minstens 1586 burgers door geweld om het leven en raakten er minstens 4138 burgers gewond.⁸¹ Naast conflict-gerelateerd geweld was er in de provincie Bagdad ook sprake van crimineel of sektarisch gemotiveerd geweld, waarbij burgers het slachtoffer zijn geworden. Zo werden er in Bagdad in tegenstelling tot de andere beschreven provincies veel overvallen, schietincidenten en ontvoeringen gerapporteerd.⁸² Hoewel er regelmatig gerapporteerd wordt dat bepaalde criminele acties, zoals ontvoeringen, toe te schrijven zijn aan mannen in militaire uniformen (met name in Bagdad maar ook in andere provincies), dient hierbij de kanttekening gemaakt te worden dat burgers vrij eenvoudig aan militaire uniformen kunnen komen. De identiteit van de daders is onbekend. ⁸³ De focus van de verschillende Iraakse veiligheidstroepen en PMF ligt bij contraterroristische acties en maatregelen, bijvoorbeeld door hun inzet in de gebieden waar direct strijd geleverd wordt tegen ISIS. Door beperkte capaciteit op het gebied van ordehandhaving is er ruimte ontstaan voor criminelen om hun activiteiten verder uit te breiden.⁸⁴ Gewapende sjiitische milities waren net als in de vorige verslagperiode zichtbaar aanwezig in de stad, voor zover bekend betreft het hier in ieder geval Kata'ib Hezbollah, de Badr organisatie en Asaib Ahl al-Haq. De situatie dat zij in de sjiitische buitenwijken van de stad de veiligheid bewaken en daar in grote mate onafhankelijk in zijn, lijkt in de verslagperiode niet veranderd te zijn. Zij hadden op verschillende plekken in de stad waar sjiieten de meerderheid vormen controleposten opgesteld. Het is onbekend of deze controleposten de bewegingsvrijheid van individuele burgers ernstig beperken. Evenmin is bekend of de sjiitische milities systematische huiszoekingen verrichtten in het kader van het bewaken van de veiligheid.

De militie Kata'ib Hezbollah raakte in september 2015 slaags met de federale veiligheidstroepen in het centrum van de stad, waarbij aan beide zijden slachtoffers vielen.⁸⁵ In tegenstelling tot de vorige verslagperiode beperkt het geweld gericht tegen burgers zich niet langer tot wijken waar de sjiieten de meerderheid vormen. De (zelfmoord)aanlagen die dagelijks plaatsvinden in de stad worden zowel in sjiitische, als in soennitische en religieus gemengde wijken gepleegd. Er zijn dagelijks aanlagen waarbij

per aanslag een relatief klein aantal burgers⁸⁶ om het leven komt. Deze aanslagen worden veelal niet opgeëist en de daders worden veelal niet opgespoord. Hoewel de grote meerderheid van de aanslagen gericht is op burgers, kwamen bij dergelijke aanslagen ook politieagenten en Sahwa-leden⁸⁷ om het leven. Waar ISIS in andere provincie ook de Iraakse veiligheidsorganisaties tot doel had, leken de aanslagen in Bagdad niet gericht te zijn op overheidspersoneel of –gebouwen. Ook worden er dagelijks lijken gevonden in de stad van personen die door geweld om het leven zijn gebracht. Deze moorden lijken meer sektarisch of crimineel gemotiveerd te zijn. Daarnaast zijn er in de verslagperiode meerdere aanslagen in de stad gepleegd waarbij grote aantallen burgers om het leven kwamen. Een aantal hiervan is door ISIS opgeëist.⁸⁸ In mei 2015 nam het sektarische geweld toe tijdens een aantal sjiitische feestdagen waar duizenden pelgrims uit verschillende provincies aan deelnamen. Zij werden het doelwit van een aantal gerichte aanvallen, waarbij dodelijke slachtoffers zijn gevallen.⁸⁹ Echter, ook de pelgrims zelf gebruikten geweld. Zo staken op 14 mei 2015 pelgrims een soennitisch religieus gebouw in de wijk Adhamiya (soennitische meerderheid) in brand waarbij doden vielen.⁹⁰ In de verslagperiode vonden er bijna elke maand aanslagen plaats waarbij een groot aantal burgers slachtoffer werd. Uit het aantal grote aanslagen met veel burgerslachtoffers is af te leiden dat ISIS nog altijd in staat is dergelijke gerichte aanslagen uit te voeren in de hoofdstad. Onderstaand volgen enkele voorbeelden. ⁹¹ Op 28 mei 2015 vonden er bomaanslagen plaats op twee hotels in de stad, waarbij ten minste veertien personen omgekomen zijn en tientallen gewond zijn geraakt. De aanslagen zijn de volgende dag opgeëist door ISIS.⁹² Op 12 juli 2015 heeft ISIS opnieuw een aantal gecoördineerde bomaanslagen in de stad gepleegd, ditmaal in het noorden van de stad, waar de meerderheid sjiitisch is. Bij deze aanslagen zijn ten minste twintig doden gevallen.⁹³

Ruim een week later, op 21 juli 2015, waren er bij aanslagen in de hoofdstad opnieuw veel burgerslachtoffers te betreuren. Bij één aanslag in de gemengde wijk New Baghdad kwamen ten minste 22 personen om het leven, terwijl er diezelfde dag bij een aantal kleinere aanslagen in totaal 14 burgers omkwamen. Ook de dag erna vielen er bij een aantal kleinere aanslagen in totaal ten minste 14 doden.⁹⁴ Op 13 augustus 2015 werd de sjiitische wijk Sadr City opgeschrikt door een grote aanslag op een markt. Hierbij zijn naar schatting ten minste 45 mensen omgekomen en ten minste 70 personen gewond geraakt. ISIS heeft de verantwoordelijkheid voor de aanslag opgeëist.⁹⁵ Op 3 oktober 2015 vond er in Bagdad een dubbele zelfmoordaanslag plaats op het Adan-plein in de wijk sjiitische wijk Kadhamiyah, waarbij 24 doden 96 vielen. ISIS heeft de aanslag opgeëist. Twee dagen later vond er opnieuw een aanslag plaats in de hoofdstad. Hierbij zijn 12 doden gevallen. Deze aanslag is niet opgeëist.⁹⁷ In augustus 2015 is het aantal demonstraties sterk toegenomen. Wekelijks wordt er gedemonstreerd, waarbij de grootste demonstraties op vrijdagen op het Tahrir-plein plaatsvinden. Hoewel de demonstraties over het algemeen vreedzaam verlopen, zijn er berichten van enkele ongeregelde heden. Op 29 of 30 augustus 2015 werd een lokaal bekende activist en organisator van demonstraties in de wijk Nieuw-Bagdad doodgeschoten. Het kon niet worden bevestigd dat hij is doodgeschoten vanwege zijn activiteiten, nu bronnen verschillende redenen voor de aanslag noemden.⁹⁸ Er werd gedemonstreerd voor betere voorzieningen, voor vervolging van alle daders van het Camp Speicher drama, tegen corruptie en uit steun voor de politieke hervormingen van premier Al-Abadi.⁹⁹

(stuk 5: Min. BuZa, Ambtsbericht Veiligheidssituatie in Irak - 2015-10-13, te consulteren via: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2015/10/13/ambtsbericht-veiligheidssituatie-in-irak-2015-10-13>)

In een rapport van het Noorse Country of Origin Information Centre, worden ook het maandelijks aantal slachtoffers uit 2014 weergegeven. Met een gemiddeld aantal doden van 300 per maand, zijn deze cijfers quasi identiek aan het aantal doden dat in 2015 maandelijks te betreuren viel. De situatie is dus even gevaarlijk gebleven in Bagdad. Terwijl, zoals reeds hoger werd aangegeven, op 3 september 2015 net werd besloten tot een beslissingsstop, omdat er een noemenswaardige daling van het geweld zou zijn tegenover de situatie van 2014.

[...]

Het recente rapport van de VN-missie voor Irak, dat gegevens bevat tot oktober 2015, noemt het aantal slachtoffers in Irak “onthutsend”. Meer specifiek blijkt uit dit rapport dat veruit het grootste aantal slachtoffers van het conflict in Irak in Bagdad te betreuren valt:

“During the reporting period, from 1 May to 31 October 2015, the ongoing violence caused a minimum of 10,911 civilian casualties, killing at least 3,855 persons and wounding 7,056. Baghdad was the most affected governorate, with a minimum of 6,168 civilian casualties (1,875 killed and 4,293 wounded),

followed by Anbar (452 killed and 1,421 wounded) and Diyala (658 killed and 918 wounded). Owing to difficulties in undertaking verification of incidents recorded by UNAMI/OHCHR, the actual number of civilian casualties could be much higher than recorded.”

“Unidentified perpetrators caused at least 7,556 civilian casualties (2,365 killed and 5,191 wounded), which comprises 69 per cent of all casualties across Iraq during the reporting period. Baghdad was the worst affected governorate, with 5,843 casualties (1,670 killed and 4,173 wounded) and 92 percent of them attributed to unidentified perpetrators. Tactics tended to involve the use of a variety of IEDs, often detonated in public places or where civilians congregate, targeted killings (bombings, shootings, etc.), and abductions.”

(stuk 10, UNAMI/OHCHR, Report on the Protection of Civilians in the Armed Conflict in Iraq, 1 May- 31 October 2015, 11 januari 2016, pp. i en 27, te consulteren via: <http://www.ohchr.org/Documents/Countries/IQ/UNAMIRreport1May31October2015.pdf>)

Dit rapport wijst eveneens met een beschuldigende vinger naar de milities die zogezegd aan de zijde van de overheid vechten.

Daarnaast wenst verzoekende partij ten overvloede de aandacht te vestigen op zeer recente objectieve informatie, informatie die nog niet werd verwerkt in dit VN-rapport. Deze berichten bevestigen dat het sektarische geweld in Bagdad gedurende de afgelopen maanden nog is toegenomen. De milities en criminele bendes, het onderscheid is vaak nog slechts moeilijk te maken, schrikken nergens meer voor terug. Zelfs op klaarlichte dag vinden ontvoeringen plaats. Ook aan de veelvuldige bomaanslagen door IS lijkt maar geen einde te komen.

“Shiite militias flush with 'Iranian cash' now control portions of Baghdad

Bolstered by a steady flow of arms and cash from Iran, Shiite militias have increasingly come to dominate the security scene in Baghdad, Iraq, The Washington Post reports.

In many cases, the Shiite militias are an outgrowth of the movements that coalesced against the American occupation following the US invasion of Iraq in 2003.

These groups, now further rallied by the rise of ISIS, the teetering of the Iraqi government and the Iraqi Security Forces, and increased patronage from Iran are taking control of entire sections of Baghdad.

The militias "run their own checkpoints, are flush with weapons stocks and Iranian cash, and often drive the same kind of armored vehicles as security forces," WaPo notes.

And this increased influence and power allows the militias to "move freely in Baghdad," Iraqi analyst Hisham al-Hashimi told WaPo.

This rise in influence has given the formerly secular Iraqi society a further religious and sectarian tinge, as the militias target elements in the city they find un-Islamic, such as liquor stores and brothels.

Two Iranian-backed Shiite militias are also thought to be the groups behind the kidnapping of three Americans in Baghdad last weekend. An Iraqi and a Western official told the AP on Thursday that they believed the groups Asaib Ahl al-Haq and Saraya al-Salam were behind the abductions.

Asaib Ahl al-Haq and the US are by no means on friendly terms. In September, the spokesman for the militia told The New York Times that he believes the US created ISIS and is only paying lip service toward defeating it.”

Additionally, the group has only played into the sectarianism that is currently undermining Iraqi society. Al-Haq militants uploaded images of themselves posing with the charred corpses of Sunnis in September 2014. And between June 1 and July 9 2015, Human Rights Watch documented the extra-judicial execution of 61 Sunni men by various Shiite militias in the regions around Baghdad.”

(stuk 12, Business Insider UK, Shiite militias flush with 'Iranian cash' now control portions of Baghdad, 23 januari 2016, te consulteren via:

<http://uk.businessinsider.com/shiite-militias-control-portions-of-baghdad-2016-1?r=US&IR=T>)

"BAGHDAD — Islamic State militants attacked a shopping mall in eastern Baghdad on Monday evening, killing at least 17 people and turning the neighborhood into an urban war zone at rush hour, with helicopters hovering overhead and snipers taking positions on nearby rooftops.

Amid a gun battle that raged for nearly two hours, officials initially feared a hostage crisis was in the works. But when the battle was over, they said most of the deaths had been caused by a car bomb that initiated the attack and by two suicide bombers who struck at the entrance to the mall, which houses mostly women's clothing stores known for discount prices.

An Iraqi security official said that the attackers killed at least 17 people, including five members of the security forces, and that nearly 40 were wounded.

(...)

The attack also underscored what many fear will happen as the Islamic State loses territory in places like Ramadi: that the group will return to its days as a guerrilla force trying to instill terror by carrying out attacks en masse.

"The scene was terrible, and I will never forget it because of the child," said Haitham Ali, 48, who was near the attack and carried away the body of a child killed by one of the suicide bombers.

Another man, Mustafa Mohammed, 32, said that amid the chaos he heard one of the militants yelling that he had run out of ammunition, just before he detonated his explosives vest.

Many of the initial reports suggested a hostage crisis was underway. But officials said that only two militants had entered the mall and that the attackers were quickly killed after counterterrorism forces stormed the building.

"The enemy is diversifying its tactics by attacking civilians like this, especially after the recent victories by our security forces against ISIS in Ramadi," said Lt. Gen. Abdul Amir al-Shimari, the head of the Baghdad Operations Command.

The mall attack was the most brazen one in a violent day in Iraq, but it was not the deadliest.

Later in the evening, as the police and counterterrorism forces were still securing the area around the mall in Baghdad and dead bodies were being carted away, an explosion tore through a cafe in the city of Muqadiyah, in Diyala Province northeast of Baghdad. A second explosion — from a suicide car bomber, officials said — struck outside the cafe as victims were being evacuated and security forces and paramedics were arriving on the scene. Officials said 23 people were killed and 44 were wounded in the combination attack, for which the Islamic State also claimed credit."

(stuk 13, The New York Times, ISIS Attack on Baghdad Mall Kills 17, 11 januari 2016,

http://www.nytimes.com/2016/01/12/world/middleeast/isis-attack-on-baghdad-mall-kills-17.html?_r=0)

"UN: Hundreds of Iraqis killed in December, mostly in Baghdad

ERBIL, Kurdistan Region—A United Nations report on Friday said that 980 people lost their lives in Iraq in December 2015, an increase from the November death toll.

"The year 2015 has seen thousands of Iraqis killed and injured as a result of conflict and terrorism," said the Special Representative of the United Nations Secretary-General for Iraq Jan Kubis in a statement quoted by AP. "This is unacceptable."

The UN Assistance Mission for Iraq noted that this was an increase from 888 in November.

"The Iraqi people have everything right to live in peace and tranquility. The United Nations continues to deplore this continuing loss of life," he added.

Out of the 980 deaths 506 were civilians, the rest were security forces including some Kurdish Peshmerga.

The organization added that 1,244 civilians were also wounded in the last month of 2015.

The highest number of these deaths took place in Baghdad where an estimated 261 people were killed.

In Nineveh province, large swaths of which is still occupied by the Islamic State (ISIS), 68 people lost their lives.

In Anbar the organization had some trouble verifying the figure but it estimates that at least 124 people lost their lives there.

Iraqi Security Forces reached the center of Anbar's provincial capital of Ramadi late last month forcing out ISIS with close U.S. air support.

These UN figures bring the total number of recorded deaths in Iraq in 2015 to 7,515 killed and 14,855 wounded."

(stuk 15, Rudaw, UN: Hundreds of Iraqis killed in December, mostly in Baghdad, 1 januari 2016, te consulteren via: <http://rudaw.net/english/middleeast/iraq/01012016>)

"United Nations Secretary-General Ban Ki-moon has condemned the recent terrorist attacks in Baghdad and Muqdadia in Iraq that killed scores of civilians and injured many more.

"The Secretary-General is concerned that these cowardly attacks claimed by ISIL at funerals, markets, and places of worship are aimed at undermining the unity of the people of Iraq. He appeals to them to reject such attempts at fear-mongering," a statement issued today by his spokesman said.

On Monday, at least 38 people were killed and dozens more were injured by a suicide bomber at a funeral in Muqdadia, about 60 miles north of Baghdad, while a suicide blast at a security checkpoint in Baghdad's western outskirts killed at least eight members of the security forces, according to reports.

These attacks came after two bombs targeted a market on Sunday in Sadr City, north of Baghdad, killing at least 70 people and injuring at least 100 others.

Expressing heartfelt condolences to the families of the victims as well as to the Government and people of Iraq, the UN chief wished a speedy recovery to those who were injured.

Reiterating the UN's commitment to support Iraq in its work to promote national dialogue and reconciliation, Mr. Ban also called on the Government of Iraq to ensure that the perpetrators of the crimes are "swiftly brought to justice."

In a separate statement today, the Special Representative of the UN Secretary-General for Iraq, Ján Kubiš, strongly condemned the attacks as well.

"This is a particularly vicious and cowardly terrorist attack on peaceful civilians who were going about their daily business in a market. It is clearly aimed at inflaming sectarian strike," Mr. Kubiš said."

(stuk 16: UN News Service, UN condemns recent spate of deadly terrorist attacks in Iraq, 29 februari 2016, te consulteren via: <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=search&docid=56d55b6e40b&skip=0&query=Baghdad&searchin=title&sort=date>)

"Het dodental na de zelfmoordaanslagen in de Irakese hoofdstad Bagdad is flink opgelopen. Waar eerst sprake was van 31 slachtoffers, is dat aantal bijgesteld naar zeventig. Daarnaast zouden er meer dan honderd gewonden zijn. Islamitische Staat heeft de verantwoordelijkheid opgeëist."

(stuk 17, AD.nl, Tientallen doden Bagdad na dubbele bomaanslag IS, 28 februari 2016, te consulteren via: <http://www.ad.nl/ad/nl/1013/Buitenland/article/detail/4253467/2016/02/28/Tientallen-doden-Bagdad-na-dubbele-bomaanslag-IS.dhtml>)

"Bij een aanslag met een bomauto zijn in de Iraakse hoofdstad Bagdad minstens 24 mensen om het leven gekomen. Zeker 33 anderen raakten gewond bij de explosie in de omgeving van Nahrawan in het zuidoosten van Bagdad, onder hen drie veiligheidsagenten. Dat is uit veiligheidskringen vernomen.

De soennitische terreurorganisatie Islamitische Staat (IS) eiste in een internetverklaring de verantwoordelijkheid op en verklaarde dat de aanslag gericht was tegen sjiitische ongelovigen.

Volgens nieuwssite Al-Mada Press probeerde de automobilist op een groep sjiitische pelgrims in te rijden. De bom ontplofte op een weg die pelgrims gebruiken om het heilige schrijn van imam al-Khadim in het noorden van Bagdad te bezoeken. De IS heeft in het verleden dergelijke aanslagen in Bagdad en andere Iraakse steden herhaaldelijk opgeëist."

(stuk 18, De Morgen, Minstens 24 doden en 33 gewonden bij bomaanslag in Bagdad, 30 april 2016, te consulteren via: <http://www.demorgen.be/buitenland/minstens-24-doden-en-33-gewonden-bij-bomaanslag-in-bagdad-b93c015c/>)

"In de Iraakse hoofdstad Bagdad zijn drie bomaanslagen gepleegd met bomauto's. De eerste, dodelijkste aan slag trof een markt in een arme sjiitische wijk. Volgens sommige bronnen zouden er daarbij 64 doden zijn gevallen. De aanslag is intussen opgeëist door de extremistische soennitische terreurgroep IS die grote delen van het noorden en het westen van Irak bezet houdt. In de namiddag ontploften nog twee bomauto's in andere wijken van Bagdad."

(stuk 22, De Redactie, Meer dan 80 doden bij drie aanslagen in Bagdad, 11 mei 2016, te consulteren op <http://dederedactie.be/cm/vrtnieuws/buitenland/1.2652998>)

"More than 20 people were killed and about 50 injured in three bombings, including two suicide attacks, that hit Baghdad on Monday, police and medical sources said.

The attacks came as Iraqi forces and Shi'ite militias are fighting Islamic State militants in Falluja, their stronghold just west of the capital.

Twelve people were killed and more than 20 injured when a car bomb blew up in Baghdad's northern Shaab Shi'ite district.

Eight were killed and 21 wounded by a suicide bomber who detonated a car packed with explosives near a government building and a police station in Tarmiya, a predominantly Sunni suburb north of Baghdad.

Another suicide bomber riding a motorcycle set off his explosive belt in Sadr City, a popular Shi'ite district of Baghdad, killing three and injuring nine."

(stuk 23, Reuters, More than 20 killed in series of bombings in Baghdad, police says, Reuters, 30 mei 2016, te consulteren op <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-iraq-security-idUSKCN0YL0GE>)

"At least 77 people were killed and more than 140 wounded by three bombings in Baghdad on Tuesday, extending the deadliest spate of attacks in the Iraqi capital so far this year and driving Shi'ite fighters into the streets to defend some areas. (...) Islamic State claimed a suicide bombing which killed 41 people and wounded more than 70 in the northern district of al-Shaab as well as a car bomb in nearby Sadr City that left at least 30 dead and 57 wounded, police and medical sources said. (...)With the latest death tolls, fears are growing that Baghdad could relapse into the bloodletting of a decade ago when sectarian-motivated suicide bombings killed scores of people every week and set off revenge attacks against Sunnis."

(stuk 24, Reuters, After bombings in Baghdad kill 77, Sadr's forces deploy in some areas, 30 mei 2016, te consulteren op <http://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-iraq-blast-idUSKCN0Y8103>)

"Bij een aanslag met een bomauto zijn in de Iraakse hoofdstad Bagdad minstens 24 mensen om het leven gekomen. Zeker 33 anderen raakten gewond bij de explosie in het zuidoosten van Bagdad, onder hen drie veiligheidsagenten. Dat lieten veiligheidskringen vandaag weten. De soennitische terreurorganisatie Islamitische Staat (IS) eiste in een internetverklaring de verantwoordelijkheid op en verklaarde dat de aanslag gericht was tegen sjiitische ongelovigen.

Volgens de Iraakse nieuwssite Al-Mada Press probeerde de automobilist op een groep sjiitische pelgrims in te rijden. De bom ontplofte op een druk gebruikte pelgrimsweg in Irak. IS moest de afgelopen maanden heel wat terrein prijs geven, maar bezet toch nog steeds grote gebieden in het Noorden en het Westen van het land."

(stuk 25, VTM Nieuws, IS eist bomaanslag op in Bagdad: 24 doden, 30 april 2016, te consulteren op <http://nieuws.vtm.be/buitenland/188944-eist-bomaanslag-op-bagdad-24-doden>)

"Bij de aanslag in een drukke straat in het centrum van de Iraakse hoofdstad Bagdad, zijn volgens de Iraakse politie zeker 213 mensen omgekomen. Ongeveer 200 anderen raakten gewond. Dat meldt de BBC op basis van bronnen bij de Iraakse politie. In de straat, in een grotendeels sjiitische wijk, waren veel bewoners inkopen aan het doen voor de ramadan. Een boze menigte confronteerde premier Haider al-Abadi gisteren tijdens een bezoek aan de getroffen straat met de gevolgen van de zwaarste aanslag in Irak dit jaar. De terreurorganisatie IS heeft de aanslag opgeëist." (stuk 26, "Loodzware balans na aanslag Bagdad: al meer dan 200 doden", Hln.be, 4 juli 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/1280/Irak/article/detail/2786105/2016/07/04/Loodzware-balans-na-aanslag-Bagdad-al-meer-dan-200-doden.dhtml>)

"De aanslag van 3 juli in Karrada, een drukke wijk in Bagdad, heeft zeker 323 slachtoffers geëist. Twee derde van hen moet nog geïdentificeerd worden. Dat zegt het ministerie voor Gezondheid. De aanslag, waarbij een bomauto tot ontploffing werd gebracht in de drukke wijk Karrada, is een van de zwaarste in de geschiedenis van het land. De islamitische terreurgroep Islamitische Staat (IS) eiste de aanslag op. Bij een eerdere balans werd nog gesproken over 292 doden."

(Stuk 28, 'Dodental aanslag in Bagdad loopt op tot meer dan 300 en maakt die tot een van de bloedigste ooit', Hln.be, 1 augustus 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/960/Buitenland/article/detail/2819376/2016/08/01/Dodental-aanslag-in-Bagdad-loopt-op-tot-meer-dan-300-en-maakt-die-tot-een-van-de-bloedigste-ooit.dhtml>)

"A suicide car bomb has ripped through an outdoor market in a Shia-dominated north-eastern district of Baghdad, killing at least 11 people, officials said. Tuesday's blast comes after more than 300 people were killed in two attacks last week. Islamic State has claimed responsibility."

(stuk 27, "Baghdad car bomb kills at least 11 in Shia district", The guardian, 12 juli 2016, te consulteren op <https://www.theguardian.com/world/2016/jul/12/baghdad-car-bomb-kills-at-least-11-in-shia-district>)

"Bij de ontploffing van een bomauto in Bagdad zijn deze nacht zeker 19 mensen om het leven gekomen. Er vielen ook minstens 30 gewonden. Dat heeft het Iraakse ministerie van Gezondheid vandaag laten weten. De soennitische terreurmilitie Islamitische Staat (IS) heeft de aanslag opgeëist."

(stuk 29, "Minstens 19 doden bij ontploffing van bomauto in Bagdad- IS eist aanslag op, Hln.be, 6 september 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/1280/Irak/article/detail/2851180/2016/09/06/Minstens-19-doden-bij-ontploffing-van-bomauto-in-Bagdad---IS-eist-aanslag-op.dhtml>)

"In het centrum van Bagdad zijn gisteravond om iets voor middernacht minstens tien mensen omgekomen bij de ontploffing van twee auto's voor een winkelcentrum. Er vielen ook 28 gewonden, zo klinkt het bij de politie."

(stuk 30, "Minstens 10 doden bij bomaanslag in Bagdad", Hln.be, 10 september 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/1280/Irak/article/detail/2860511/2016/09/10/Minstens-10-doden-bij-bomaanslag-in-Bagdad.dhtml>)

"De Iraakse hoofdstad Bagdad werd zaterdagmiddag opgeschrikt door meerdere zelfmoordaanslag, waarbij in totaal minstens vijftig mensen om het leven kwamen. Éen van de aanslagen was een zelfmoordaanslag die plaatsvond tijdens een herdenkingsbijeenkomst van sjiitische moslims in een tent op een markt in het district al-Shaab. Hierbij kwamen 41 mensen om het leven en 33 raakten gewond. ABC News sprak een bezorgde ooggetuige: "De veiligheid is hier absoluut niet goed. Dit soort grote incidenten gebeuren wederom en dan vooral in armere wijken"

(stuk 11, Metro, Minstens 50 doden bij meerder aanslagen in Bagdad, 15 oktober 2016 te consulteren op <http://www.metronieuws.nl/nieuws/buitenland/2016/10/minstens-50-doden-door-meerdere-aanslagen-in-bagdad>)

"Een zelfmoordaanslag op een controlepost van de Iraakse veiligheidsdiensten ten zuiden van Bagdad heeft maandag aan zeker tien mensen het leven gekost. Nog eens 25 anderen raakten gewond, zeiden bronnen bij de politie en de hulpdiensten. De dader reed met zijn met explosieven volgeladen auto in op de post in Yusufiya, vijftien kilometer van de Iraakse hoofdstad. Onder de doden zijn zowel agenten, militairen als burgers." (stuk 14, The Post Online, Dodelijke zelfmoordaanslag bij Bagdad, 17 oktober 2016 te consulteren op <http://nieuws.tpo.nl/kort-nieuws/2016/10/17/dodelijke-zelfmoordaanslag-bij-bagdad/>)

"A group of attackers armed with suicide vests and light weapons killed at least six people southwest of Baghdad on Monday, local officials said.

The attack claimed by the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIL) group in Ain al-Tamer, involved six suicide bombers, some of whom may have been killed by security forces before they could blow themselves up.

Masum al-Tamimi, a member of the Karbala provincial council, said that the six attackers tried to infiltrate Ain al-Tamer village early in the morning.

But they clashed with security forces before withdrawing to the Al-Jihad area and detonating explosives there, Tamimi said, putting the death toll at eight.

The interior ministry issued a statement on the attack, saying that five of the bombers were killed by security forces while the sixth detonated explosives inside a house. The ministry put the death toll at six."

(stuk 19, Aljazeera, Iraq: Suicide attack hits south of Baghdad, 14 november 2016, te consulteren via: <http://www.aljazeera.com/news/2016/11/iraq-suicide-attack-hits-south-baghdad-161114072222549.html>)

"Een Iraakse man die in ons land verbleef en koos voor een vrijwillige terugkeer naar zijn land is drie maanden na zijn aankomst in Bagdad doodgeschoten. Dat meldt de VRT. De zender sprak met de broer

van het slachtoffer, die in België nog in een asielcentrum verblijft. Salah Mohamed (43) koos voor een vrijwillige terugkeer omdat zijn asielprocedure bleef aanslepen. In januari stapte de vluchteling in Zaventem op een chartervlucht met bestemming Irak, georganiseerd door Fedasil en de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). Aanvankelijk vroeg hij om een vlucht naar Turkije, omdat zijn vrouw en vijf kinderen daar verbleven, maar dat verzoek werd geweigerd. Mohamed vloog naar het noorden van Irak. Nadat hij met zijn gezin herenigd was, zette de familie koers naar Bagdad. In april werd de Irakees door een milite om het leven gebracht, aldus de VRT. Volgens zijn broer verliet Mohamed ons land omdat de asielprocedure nog maanden kon duren. "Bovendien had zijn gezin in Turkije geen geld meer om eten of de huur te betalen", zegt Nabil Mohamed."

(stuk 31, "Vluchteling die vrijwillig terugkeerde naar Irak na drie maanden doodgeschoten", Hln.be, 14 juli 2016, te consulteren op <http://www.hln.be/hln/nl/1280/irak/article/detail/2795810/2016/07/14/Vluchteling-die-vrijwillig-terugkeerde-naar-irak-na-drie-maanden-doodgeschoten.dhtml>)

De cijfers spreken momenteel voor zich. In september 2016 werden in Bagdad door UNAMI 1 127 burgerslachtoffers geregistreerd, in oktober 2016 waren er dat 1 075 (stuk 21). Er is zeker geen sprake van een dalende trend.

Bovenop dit alles maakt Irak momenteel een bijzonder zware politieke crisis door, die niet veel positiefs voorspelt voor de toekomst van het land:

Bagdad op rand van afgrond: Iraaks politiek systeem dreigt in te storten

"Massale demonstraties en een bestorming van het parlement storten Irak in diepe chaos. Op de voorgrond gaat het om hervormingen, maar op de achtergrond woedt een machtsstrijd. En daarvan profiteert vooral de terreurorganisatie Islamitische Staat.

Eigenlijk heeft Irak al genoeg aan zijn hoofd. De terreurorganisatie Islamitische Staat (IS) blijft grote delen van het land controleren. Hoewel het leger de afgelopen tijd enige successen meldde, schiet de strijd tegen de jihadisten nauwelijks op, omdat het leger daadkracht mist. De lage olieprijs heeft het land bovendien in een zware financiële crisis ondergedompeld. Alsof dat allemaal nog niet genoeg was, dreigt sinds het weekeinde in Irak ook het politiek systeem in te storten.

Groene Zone

Het waren chaotische taferelen die zich zaterdag in het centrum van de hoofdstad Bagdad afspeelden. Duizenden boze aanhangers van de sjiitische prediker Moqtada al-Sadr bestormden de zwaar beveiligde Groene Zone, waar zich het parlement, ministeries en ambassades bevinden, afgeschermd van de rest van de stad. Honderden demonstranten bezetten urenlang het Huis van Afgevaardigden en zouden ook parlamentsleden aangevallen hebben. Niet alleen scherven en stukgeslagen meubilair bleven achter, maar ook een aangeslagen regering.

Postjes verdelen

Met de bestorming van het parlement werd een voorlopig hoogtepunt bereikt in de crisis, die al maanden aanzwelt en de politiek in Bagdad blokkeert. Op de voorgrond staat de strijd tegen het systeem van de evenredige vertegenwoordiging en cliëntelisme, dat na de val van dictator Saddam Hoessein in 2003 door de Verenigde Staten was geïnstalleerd. Het verdeelt de ministeries en postjes in Bagdad onder de verschillende groepen en partijen in termen van machtsevenwicht.

Verdeling olierijkdom

Invloedrijke politieke krachten gebruiken dit systeem als een vrijgeleide om de posten in de ministeries niet met experts, maar met partijgenoten te bezetten om zich en hun cliënteel schaamteloos te verrijken. De regering beschikt omwille van de olierijkdom over voldoende geld, waarvan bij de meeste Irakezen weinig terecht komt. "Verstandige" staten verdelen dergelijke inkomsten gul onder de bevolking, verklaarde de Amerikaanse historicus Juan Cole: "De elite van Irak is niet verstandig". Vooral de minderheid van soennieten, maar ook vele sjiieten genieten niet van die rijkdom.

Aan de kop van het protest tegen het systeem van cliëntelisme staat met de sjiitische prediker Moqtada al-Sadr uitgerekend een van de meest spraakmakende politieke figuren van het land. De 42-jarige sjiiet was de leider van het Mahdi-leger, dat destijds tegen de Amerikaanse troepen streed. Hij roept zijn aanhangers al maanden regelmatig op om voor hervormingen te protesteren. Hij kan als geen ander de

massa mobiliseren die hij onder de arme sjiieten vindt, waardoor de demonstraties ook als een sociaal protest moeten gezien worden.

Druk op premier

Met de bestorming van zijn aanhangers op de Groene Zone en het parlement heeft hij de druk op de sjiitische premier Haidar al-Abadi aanzienlijk vergroot. Al-Sadr wil het protest voortzetten tot de ministerposten niet meer door partijgenoten, maar door vakmensen bezet zijn. De regeringsleider had een dergelijk kabinet van technocraten en andere hervormingen beloofd, maar was tot dusver te zwak om zijn plannen door te drukken. De machtige partijen bieden verzet omdat ze vrezen hun invloed en verworven rechten kwijt te spelen.

Machtsstrijd

Op de achtergrond speelt zich ook een machtsstrijd in de sjiitische Dawa-partij af, de sterkste fractie in het parlement. Naast al-Abadi behoort ook diens voorganger Nouri al-Maliki bij de partij, die sinds zijn gedwongen aftreden bijna twee jaar geleden aan zijn terugkeer naar de macht werkt. Maliki wil de crisis gebruiken om al-Abadi ten val te brengen, zei Renad Mansour, Irak-expert van de Carnegie Foundation. "Zijn doel is hem te slopen. En dit is een perfecte gelegenheid".

Bankroet

Voor de strijd tegen de IS heeft de machtsstrijd fatale gevolgen, omdat de regering meer met haar eigen overleven dan met de jihadisten bezig is. Een snelle oplossing van het conflict is niet in zicht. De situatie zal eerder nog verslechteren. De Iraakse begroting hangt voor 95 procent af van de olie-inkomsten, die wegens de lage olieprijs serieus gedaald zijn. Volgens waarnemers kan Irak zelfs binnen enkele maanden bankroet zijn: het resultaat van jarenlang wanbeheer van de financiën en een kunstmatig staatsapparaat. Slechts een groep kan daar van profiteren: de IS."

(stuk 20, De Morgen, Bagdad op rand van afgrond: Iraaks politiek systeem dreigt in te storten, 2 mei 2016, te consulteren via: <http://www.demorgen.be/buitenland/bagdad-op-rand-van-afgrond-iraaks-politiek-systeem-dreigt-in-te-storten-bcdb960d/>)

Omwille van al deze redenen kan de bestreden beslissing aldus niet gehandhaafd worden en dient deze te worden vernietigd.

De objectieve informatie toont immers meer dan genoegzaam aan dat de veiligheidssituatie in Bagdad precair kan worden genoemd. Ook de overheid kan de veiligheid van de burgers niet garanderen. Het geweld dat er door de terroristen uitgevoerd wordt, zorgt voor een onzeker bestaan in het land.

4.2.3

Er kan in de bestreden beslissing geen enkele motivering worden rekening houdende met artikel 3 E.V.R.M. en de actuele veiligheidssituatie in Irak en de streek van afkomst van de verzoekende partij.

De verzoekende partij maakt het voorwerp uit van een gedwongen terugkeer naar Irak. De situatie in Irak is echter, zoals uit de hierboven geciteerde objectieve informatie blijkt, in ruime mate verslechterd. Een gedwongen uitwijzing naar Irak zal artikel 3 E.V.R.M. schenden.

Artikel 3 E.V.R.M. bepaalt immers "niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen". Deze bepaling bekrachtigt één van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (zie vb.: E.H.R.M. 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Zoals reeds hierboven aangehaald is het vaste rechtspraak van de Nederlandstalige Kamers van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat een onderzoek aangaande een mogelijke schending van artikel 3 E.V.R.M. niet alleen dient onderzocht te worden in het kader van een asielprocedure, maar ook in het kader van een beslissing tot uitwijzing. De verzoekende partij wijst hierbij eveneens naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, die België veroordeeld heeft nu de Belgische staat zich heeft onttrokken aan een onderzoek naar een behandeling in strijd met artikel 3 E.V.R.M.

“338 (...) un Etat demeure entièrement responsable au regard de la Convention de tous les actes ne relevant pas strictement de ses obligations juridiques internationales, notamment lorsqu’il a exercé un pouvoir d’appréciation (...). (E.H.R.M. 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland).

De verwerende partij moet bijgevolg een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek doen van de gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het E.H.R.M. verboden handeling (E.H.R.M. 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, §§ 293 en 388.)

Hieruit volgt dat de Belgische Staat dus de verplichting heeft om in elke zaak, individueel, te onderzoeken of een schending van artikel 3 E.V.R.M. aanwezig is. Het bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het E.V.R.M. verboden handeling wordt beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had of had moeten hebben op het ogenblik van de bestreden beslissing (cf. mutatis mutandis: E.H.R.M. 4 december 2008, Y./Rusland, § 81; E.H.R.M. 20 maart 1991, Cruz Varas en cons./Zweden, §§ 75 - 76; E.H.R.M. 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk, § 107).

Dit onderzoek naar de actuele veiligheidssituatie in Irak en een mogelijke schending van artikel 3 E.V.R.M. werd in de bestreden beslissing op geen enkele manier gerealiseerd.

Van de verwerende partij kan er bijgevolg redelijkerwijze verwacht worden dat zij, in het licht van artikel 3 E.V.R.M., de veiligheidssituatie in Irak, die volatiel is, op de voet volgt en haar handelen, met name de uitvoering van een gedwongen verwijdering, baseert op actuele informatie m.b.t. situatie in Irak. De verwerende partij heeft nagelaten dit doen, waardoor de zorgvuldigheidsverplichting geschonden wordt.

4.2.4.

De bestreden beslissing van 26 augustus 2016 (kennisgeving postdatum + twee werkdagen) is behept met verschillende lacunes. De huidige veiligheidssituatie werd niet besproken en er werd door de verwerende partij geen toetsing aan artikel 3 E.V.R.M. gerealiseerd.”

4.2.2. Inzake de aangevoerde schending van de formele motiveringsplicht dient te worden gesteld dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kunnen worden gelezen zodat verzoeker er kennis van heeft kunnen nemen en heeft kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover hij in rechte beschikt. Daarmee is voldaan aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht (RvS 31 oktober 2006, nr. 164.298; RvS 5 februari 2007, nr. 167.477).

Daarnaast dient te worden gesteld dat in artikel 3 van het EVRM geen formele motiveringsverplichting is opgenomen (cf. RvS 20 juni 2017, nr. 238.570) en dat ook artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet geen formele motiveringsplicht inhoudt (cf. RvS 10 oktober 2018, nr. 242.591). Verzoeker kan dan ook niet worden gevolgd in zijn standpunt dat uit de motieven van de bestreden beslissing zelf dient te blijken dat werd onderzocht of de bepalingen van artikel 3 van het EVRM een beletsel vormen om deze beslissing te nemen of dat het onderzoek dat is bedoeld in artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet werd doorgevoerd.

Er blijkt ook niet dat verzoeker nog enig belang heeft bij zijn grief dat verweerder zou hebben nagelaten te onderzoeken of de situatie in Irak van dien aard is dat een terugkeer naar dat land moet worden beschouwd als een foltering of een onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. Verzoeker heeft de situatie in Irak immers reeds kunnen uiteenzetten aan de Raad en deze besliste dat hij niet in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus, wat impliceert dat werd vastgesteld dat de door hem aangevoerde situatie in Irak geen aanleiding geeft tot de conclusie dat indien verweerder de bestreden beslissing gedwongen zou tenuitvoerleggen en verzoeker naar dat land zou terugbrengen dit een schending van artikel 3 van het EVRM met zich zou meebrengen. Bovendien moet worden aangegeven dat de bestreden beslissing werd genomen onmiddellijk nadat de diensten van de commissaris-generaal, een gespecialiseerde asielinstantie, hadden vastgesteld dat verzoeker niet in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus en dat in de bestreden beslissing expliciet wordt verwezen naar de beslissing van de commissaris-generaal van 21 oktober 2016. Er werd dus wel degelijk rekening gehouden met verzoekers verklaringen dat hij vreesde voor zijn leven en dat hij het slachtoffer dreigde te worden van folteringen of onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen bij een terugkeer naar Irak.

Verder heeft verzoeker niet aannemelijk gemaakt dat hij enig gezondheidsprobleem heeft dat verweerder over het hoofd heeft gezien of dat verweerder is voorbijgegaan aan het feit dat hij een echtgenote en twee kinderen heeft in België. Het staat trouwens niet ter discussie dat verweerder op 27 oktober 2016 ook ten aanzien van verzoekers echtgenote een beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten heeft genomen en dat de twee kinderen van dit echtpaar op deze beslissing werden vermeld. Verweerder heeft bijgevolg in aanmerking genomen dat verzoeker een gezinsleven heeft met zijn echtgenote en twee kinderen en heeft door hun situatie op hetzelfde tijdstip te behandelen het nodige gedaan om de gezinseenheid niet in het gedrang te brengen. Een miskennis van de, in artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet bepaalde, verplichting om bij het nemen van een beslissing tot verwijdering rekening te houden met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheids-toestand van de betrokken onderdaan van een derde land die tot de vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden kan niet worden vastgesteld.

Er kan verder niet worden ingezien hoe verweerder door de bestreden beslissing te nemen artikel 74/17 van de Vreemdelingenwet zou hebben geschonden. Deze bepaling heeft namelijk betrekking op de mogelijkheid om de uitvoering van een reeds genomen beslissing uit te stellen.

Nu, zoals hoger is gebleken, verzoeker geen schending van enige hogere rechtsnorm aannemelijk maakt en hij ook in geen geval de vaststelling betwist dat hij niet in het bezit is van een geldig paspoort met geldig visum en aldus in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van de Vreemdelingenwet vereiste documenten, kan geen schending van artikel 7 van de Vreemdelingenwet worden vastgesteld.

Gezien het voorgaande kan ook niet worden besloten dat verweerder niet is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, dat hij de feitelijke gegevens niet correct heeft beoordeeld of dat hij kennelijk onredelijk optrad. Een schending van de materiële motiveringsplicht blijkt niet.

Het proportionaliteitsbeginsel kan enkel spelen waar de overheid beschikt over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid (RvS 13 december 2001, nr. 101.780). Gelet op de voorgaande vaststellingen en de bepalingen van artikel 7, eerste lid, 1° van de Vreemdelingenwet blijkt niet dat verweerder, in voorliggende zaak, enige discretionaire bevoegdheid had. Een schending van het proportionaliteitsbeginsel kan niet worden aangenomen.

Het zorgvuldigheidsbeginsel – dat verzoeker ook geschonden acht – legt de overheid de verplichting op haar beslissingen op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te steunen op een correcte feitenvinding (RvS 14 februari 2006, nr. 154.954; RvS 2 februari 2007, nr. 167.411). Het respect voor het zorgvuldigheidsbeginsel houdt bijgevolg in dat de administratie bij het nemen van een beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken.

Uit de gegevens van het dossier en uit wat voorafgaat blijkt dat verweerder op basis van een correcte feitenvinding tot zijn conclusie is gekomen, zodat geen schending van het zorgvuldigheidsbeginsel kan worden vastgesteld.

Het tweede middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

4.3.1. Verzoeker voert in een derde middel de schending aan van de artikelen 7, 74/13 en 74/14 van de Vreemdelingenwet, van het billijkheidsbeginsel, van het redelijkheidsbeginsel, van de materiële motiveringsplicht, van het proportionaliteitsbeginsel en van de zorgvuldigheidsplicht.

Hij geeft de volgende toelichting:

“De huidige bestreden beslissing werd genomen op grond van art. 7 van de Vreemdelingenwet, dit wetsartikel luidt als volgt:

“Onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag, kan de minister of zijn gemachtigde aan de vreemdeling, die noch gemachtigd noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen, een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven of moet de minister of zijn gemachtigde in de in 1°, 2°, 5°, 11° of 12° bedoelde gevallen een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven.”

Gelet op het feit dat hogere rechtsnormen overeenkomstig art. 7 Vw. onverminderd gelden, neemt het feit dat de verwerende partij in bepaalde gevallen een gebonden bevoegdheid heeft niet weg dat een bevel om het grondgebied te verlaten en een beslissing tot verwijdering op basis van art. 7 Vw. in strijd kunnen zijn met deze hogere rechtsnormen (RvS 26 augustus 2010, nr. 206.948).

Waar artikel 7 Vw. stelt dat de hogere rechtsnormen te allen tijde gelden, stelt art. 74/13 Vw. bovendien dat bij een verwijderingsmaatregel te allen tijde dient rekening gehouden te worden met de medische toestand van partijen, het belang van het kind en het gezins- en familielevens.

Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet is een bepaling die erop gericht is te waarborgen dat de staatssecretaris en zijn gemachtigde, ook in het kader van een gebonden bevoegdheid, bij het nemen van een verwijderingsmaatregel naar behoren rekening houden met welbepaalde omstandigheden en fundamentele rechten, zijnde het hoger belang van het kind, het gezins- en familielevens en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land.

Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet maakt derhalve een individueel onderzoek noodzakelijk:

“Waar de verwerende partij voorhoudt dat het in de eerste plaats toekomt aan diegene die zich wil beroepen op de bescherming in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet om aan de hand van concrete gegevens aan te tonen dat hij zich daadwerkelijk bevindt in één van de in dit artikel vermelde omstandigheden en dat artikel 74/13 van de vreemdelingenwet niet voorziet dat specifiek gemotiveerd moet worden omtrent de in dit artikel bepaalde belangen, stelt de Raad vast dat dit betoog strijdig is met deze bepaling. De verwijderingsbeslissing moet immers worden genomen door rekening te houden met de omstandigheden zoals uiteengezet in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet. Door bovenvermeld betoog legt de verwerende partij evenwel een verplichting – die op de staatssecretaris of zijn gemachtigde rust – bij de vreemdeling die zou moeten aantonen dat hij zich bevindt in één van de in dit artikel vermelde omstandigheden (cf. RvS 26 juni 2014, nrs. 227.898 en 227.900). Waar in de aanloop naar, dan wel het nemen van de bestreden beslissing geen blijkt wordt gegeven van een onderzoek naar of afweging van de omstandigheden zoals uiteengezet in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, in casu het hoger belang van verzoekende partij's kind en haar gezinsleven, kan de Raad alleen maar vaststellen dat de gemachtigde bij het nemen van de bestreden beslissing niet is tegemoet gekomen aan de beoordeling die hem toekwam in het licht van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet.” (RvV, 17 december 2014, nr. 135 296)

Echter is geen spoor te bespeuren naar een gedegen individueel onderzoek naar de gezondheidssituatie en het belang van zijn twee minderjarige kinderen. Er is dan ook geen correcte afweging van belangen gebeurd in het licht van art. 74/13 Vw. en evenmin in het licht van art. 3 E.V.R.M.. De argumentatie in de bestreden beslissingen komt ook niet tegemoet aan de motiveringsverplichting.

Verzoekende partij heeft twee uiterst jonge kinderen. In bestreden beslissing werd op geen enkele manier de impact van de genomen beslissing op deze kinderen in overweging genomen. Hun naam wordt er zelfs niet in vermeld.

Concluderend kan men stellen dat de bestreden beslissing volstrekt disproportioneel. Uit de bestreden beslissing blijkt bijgevolg niet of de verwerende partij op zorgvuldige wijze voornoemde belangenafweging heeft toegepast en alle individuele elementen in rekening werden gebracht.

De werkmethode die de verwerende partij in casu heeft toegepast schendt het principe van behoorlijk bestuur en de zorgvuldigheidsplicht. Het kan niet dat het gezin van de verzoekende partij op een helling komt te staan. Bijgevolg is de materiële motiveringsplicht manifest geschonden.”

4.3.2. Met verwijzing naar de bespreking van het tweede middel kan de Raad slechts herhalen dat verzoeker niet kan voorhouden dat alvorens de bestreden beslissing werd genomen niet werd onderzocht of hij, omwille van de door hem aangehaalde problematiek, in zijn land van herkomst dreigt te worden gefolterd of te worden onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen en straffen. Deze problematiek werd onderzocht door een gespecialiseerde dienst en verweerder heeft verwezen naar de beslissing die onmiddellijk voorafgaand aan de bestreden beslissing werd genomen door de commissaris-generaal.

Zo verweerder al zou hebben nagelaten in aanmerking te nemen dat, overeenkomstig artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet, ook de gezondheidstoestand van verzoeker bij de besluitvorming diende te

worden betrokken, dan blijkt in ieder geval niet dat hij enig dienstig element over het hoofd zag. Verzoeker bewijst immers niet dat hij enig gezondheidsprobleem heeft dat verweerder er had kunnen van weerhouden om de bestreden beslissing te nemen, zodat niet blijkt dat hij een belang heeft bij dit onderdeel van zijn grief.

Zoals reeds gesteld heeft verweerder op het ogenblik dat hij de in voorliggende zaak bestreden beslissing nam ook een beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten genomen ten aanzien van verzoekers echtgenote en hierbij verwezen naar hun twee kinderen. Het is tevens voor ieder normaal redelijk denkend mens evident dat het, in een normale gezinssituatie, in het hoger belang is van de kinderen om niet te worden gescheiden van hun ouders. Dit impliceert dat wanneer ouders in België niet tot een verblijf zijn toegelaten of gemachtigd en zij het Rijk dienen te verlaten, zij zich hierbij dienen te laten vergezellen door hun jonge kinderen om de belangen van deze kinderen en de gezinseenheid niet te schaden. Verweerder heeft met deze evidentie rekening gehouden. Door gelijktijdig een standpunt in te nemen omtrent de verschillende gezinsleden heeft verweerder er ook voor gezorgd dat de gezinseenheid kan worden bewaard.

Daar verzoeker niet aantoont dat hij dreigt te worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen kan hij niet worden gevolgd in zijn stelling dat verweerder artikel 3 van het EVRM schond en geen toepassing kon maken van artikel 7 van de Vreemdelingenwet om de bestreden beslissing te nemen. Er blijkt geenszins dat een hogere rechtsnorm een hinderpaal zou vormen om toepassing te maken van voormelde wetsbepaling.

Ook met wat verzoeker in zijn derde middel uiteenzet, kan de Raad niet concluderen dat verweerder de bestreden beslissing heeft genomen op grond van onjuiste gegevens, op kennelijk onredelijke wijze of met overschrijding van de appreciatiebevoegdheid waarover hij beschikt. Een schending van de materiële motiveringsplicht of van het redelijkheidsbeginsel blijkt derhalve niet.

De Raad stelt wederom vast dat verzoeker evenmin aantoont dat verweerder in casu enig dienstig gegeven niet zou hebben betrokken bij het nemen van de bestreden beslissing of dat hij over onvoldoende gegevens zou hebben beschikt om de bestreden beslissing te nemen, zodat ook niet kan worden geconcludeerd dat deze beslissing niet degelijk werd voorbereid en niet is gegrond op een correcte feitenvinding.

Een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, die aanleiding kan geven tot de vernietiging van de bestreden beslissing, blijkt niet.

De toelichtingen van verzoeker laten, gelet op het voorgaande, ook niet toe te oordelen dat verweerder het proportionaliteitsbeginsel schond.

De Raad moet verder benadrukken dat hij enkel de rechtmatigheid van de hem voorgelegde beslissing kan toetsen en het hem niet toekomt te beoordelen of een administratieve beslissing billijk is (cf. RvS 15 december 2008, nr. 188.772).

Waar verzoeker nogmaals de schending aanvoert van artikel 74/14 van de Vreemdelingenwet moet worden geduurd dat hij nalaat om op een voor de Raad begrijpelijke wijze uiteen te zetten waarom hij meent dat deze wetsbepaling is geschonden. Dit onderdeel van het middel is, bij gebrek aan de nodige duidelijkheid, dan ook onontvankelijk.

Het derde middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

5. Korte debatten

Verzoeker heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op eenentwintig december tweeduizend twintig door:

dhr. G. DE BOECK,

voorzitter

dhr. T. LEYSEN,

griffier

De griffier,

De voorzitter,

T. LEYSEN

G. DE BOECK